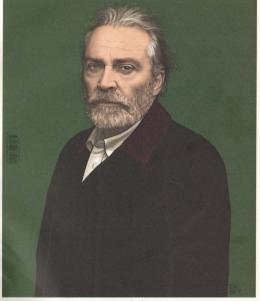
Fikir, Sanat ve Edebiyat Dergisi FKAOKUR

KAFKAOKUR

Fikir, Sanatve Edebiyat Dergisi "...ben edebiyattan ibaretim." Franz Kafka

43

Aylık Edebiyat Dergisi | Sayı 32 - Ekim 2018 - 8TL kafkaokur.com - kafkadukkan.com - instagram; kafkaokur - twitter/kafkaokurdergi

İmtiyaz Sahibi: Gökhan Demir - Yayın Yönetmeni: Gökhan Demir - Editlör: Merve Özdolap Sanat Yönetmeni: Rabia Gençer - Kapak: Tulay Palaz - Arka Kapak: Zülal Öztürk Düzelti: Fatih Cerrahoğlu - Yayın Danışmanı: Baran Güzel

> Adres: Firuzağa Mah. Yeni Çarşı Cad, No;39/1 Beyoğlu, İstanbul İletişim: okurtemsilcisi@kafkaokur.com

ISSN: 2148-6824 Yayın Türü: Yerel, Süreli Yayın Baskı: İmak Öfset Basım Yayın Tic. ve San, İtd., Ştr. Merkez Mah, Atatürk Cad, Göl Sok, No: Yeniboona, İstanbul Tel: 444 6218 Matbaa Sertifika No: 12351 Dağıtım: DPP [212] 682 22 22

İllüstrasyon, Fotoğraf, Kolaj

TülayPalaz - Eren Caner Polat - Yeliz Akın - Caner Eker - Nurdan Uykal - Berna Yangın Ayla Acet - Abdullah Sarışen - Alper İstanbullu - Deniz Ardıç - Erişcan Türk - Ezgi Karaata - Zülal Öztürk Ömer Faruk Yaman - Tayfun Dereli - Seyma Türk - Atlay Aşkaroğlu - Sudenur Gültekin

Yazılar

Nermin Sarıbaş, Haluk Bilginer - Ece Temelkuran, Gürültüde Hayvanlaşmak - İsahag Uygar Eskiciyan, Patata'nın İkinci Ölümü Sidal Yurt, Veda Gecesi - Fulya Ölmez, Geçmiğin Kokusu - Ömer Okatall, Adore'nin Çiçekleri

Bahri Butimar, Şuuraltı Üzgünlükler - Gonca Özmen, Taşa Değmesin Ayağın

Emre Demir, Lirik Soprano - Nihan Özkoçak, Deli Dünya - Duygu Cihanger Ribeiro, En Çok Akşamüstlerini Sever

Oğuz Kaan Boğa, Aylaklığa Övgü: Slacker Üzerine İpek Atcan, Köşesiz Köşe

Cansu Cindoruk Ayhan, Aynı Çemberin Uzerinde - Sumru Uzun, Masal Kuşu Hazal Kebabci, Kaos Baran Güzel, Darbe Girisimi - Deniz Barut, Selam - Nazlı Basaran, Sokak Ağzı

©Her hakkı saklıdır

Bu dergide yeralan yazı, makale, fotoğraf ve illüstrasyonlarelektronik ortamlar da dâhil olmak üzere yazılı izin olmaksızın kullanılamaz.

Korku cok insani bir duygudur. Korkmayan aptalder zaten. Ben de korkuyorun ama korkak değilim. Cesaret korkuya rağmen bir seyin üzerine gitmektir. O yüzden cesur olmak zorundayız. Haluk Bilginer

BENDEN SONRA NEYE YARAR?

Gitmeni sevredivorum, gitmemin vanında gidivor,

Bazı şeyler ve bazı biçimler

Sevmekle doğru orantılı bir dile

Ne çok yağmur yağdı.

Ne çok sokak gördük.

Ne çok kendimize yalanlar söyledik.

Ne çok pişman olduk.

Ne çok bildik -sandık.

Ne çok sevdik.

Ne çok gittik.

Ne çok öldük.

Ne çok öldürdük.

Ne çok yaşadık.

Tüm boş zamanlarımızı ne kadar boşluk varsa onunla doldurduk biz.

Sokaklardan silindi adımlarımız.

Ne çok gördüğümüz sokaklardan.

Öğrenemedik biz.

Hüzünlü, çizik yüzlere bakıp hayattan ders almayı, tutunmayı.

İyilik çiçeklerinden doğaya bakmayı. Gürültünün içinden sessizliğe akmayı.

Güneşe bakmayı. Toplum yenilirken kazanan bir insan olmayı. Sanatın kaygısını. Sobalı evlerin içini. Vefanın ne olduğunu.

Aşka su vermeyi. Sevmeyi. Grevi, grevi anlamayı. Kabul etmeyi.

Kuş olup uçmayı.

Öğrenemedik biz.

Sen ve ben, kaygı ve sen, korku ve ben, ben ve ayrılık.

Sövle.

Senden sonra neve yarar?

Nermin Sanbaş

HALUK BİLGİ-NER

Ne güzel olurdu değil mi? Yanlış bildğimiz her şeyi unutsak... Sadece doğrular kalsa. Bir oyuncu düşünün: tiyatro, sinema veya tolevbyon oyunculuğu denilince ilk akla gelen, oynadığı her karakteri efanneye döniştiren, rol aldığı her projeyi zirveye tsayan, duruşu ve başınıl oyunculuğunun yanı sıra seşiyle inanın kalibini en deniliklerin ejiseyen, ürekenliği, yaratıclığı ve evensel değerlere sahip olmasıyla tim zamanların en başırdı sanatçlarından ölunu. Bir dizinin barot oyuncusu, bir iyatronun kurususe we bir ilinin esas adamı. Karizma ve yeteneğin vücut bulmuş hâli, İşte böyle bir adam Haluk Bilginer. Tiyatro, sinema ve televizyon oyunculuğunda kaliteli işlerde yer alan Bilginer'in tek derdi işini yani oyunculuğu en İşsikildici ca erindin.

Nihat Haluk Bilginer, üç çoculch bir allerin ikinci çocuğu olarak, 5 Haziran 1954'et Emrifed dünyaya gelir. Annesi Bedriye Hanım, bahası İzmirli sigareta Thaisi Bilginer'di Izmir'in Köpra semtinde, Behçet Uz Parkı'nın yakınlarında cumbalı bir Rum evinde büyur. 1964 yılına kadar dı orada yaşar. Daha sonra halen yaşamakta oldukları Kutucular Apartmanı'na taşınır Biğiner alieti. Onun occukluğu doneminde oturduğu evin önunde balik valanılır. İzmir Körfezi'nde denize girilir, Yunusların cirit attığı bu körfezde küçük Haluk da bol bol denize girer. Her denize girişi bir maceradır. Deniz kaplumbagalarını, isparoz, lidaki gibi Egg'ye has balıkları takip eder suyla oynarker. Yıllar içinde bataklığı dönüşen İzmir Körfez' zine sanatının zirvesindeylen uğrayan Haluk Biğıner balik avlayan insanları gördüğünde is halen umutuduzı. "Önnek ki Körfez' de hayat var."

Cocukluğunda her seyi çok merak ettiğ için arkadaşları ona 'meraklı' lakahını takar. En sevdiğ işe anaklıkopdileri karıtmıktır. Reiniti liğiği adılı nasikopodinin her sayısını alını baka Taksin Bey ayrınzamandabu sayıları cilitelir. Çınıkı ortanca oğluçok düşkündir bekül-tür hazinesine: "E eyyuncu olmanın da birinci şartı merak. Merakızı ve üğçüz bir insansanızıyıncı olmanız çok da nimküni değil. Yaptığınız şeyleri neden yaptığınızı bilmelisinik. ki, bunu yaparken ve bir kerakteri canlandırırken oradan bir şeyi bulup çıkarabilesiniz. O dürtii varab benk, kimyager ya da doktor ölmadın. goyuncu oldum."

Bilginer cok muttu bir coculcule geçirir. Ilkokulu, Inôna Ilkokulunda, liseyi se Turk Kolejinde okur. Gittiği okullar evine yürüme mesafesi uzaklığındadır. O dönemler komuluk ilişkilerinin cok giçdü olduya, insanların birbirni kolladığı dönemlerdir. Bu nedenle de coculduk dönemi sorulunca en çok eş, dost, akraba ve komşularını hatırlar usta oyuncu Liss son sınıfa sediklinde okulun invizro kolun arierın Haluk Bilenier için hambaska

dünyanın kapları aralanıng olur. O'l, Benisherl Iraini, Gesteri'nin seçliş ilkeler arası tyatırdı yarışmasıyla ilk ödülünü alır. Bu yarışma onun için hem motivasyon kaynağıdır hem de yetençini gösterine firası bulduğu bir ektiniktir. İşride bulunun tiyatro müdüri Ragpı Hərk ronu İzmir Devlet Tiyatrosuna konuk oyuncu olarak daveteder. Henüz lise öğerencisi olan Bilginer bu teklibir birlikte İzmir Devlet Tiyatrosuna profesyonol olarak (o çoynda rol alır. Başır Sabuncu'nun Şerdiye'si, Margaret Mayo'nun Çocuğum ve Can Gürzap'in çevirdiği lêt Kowa Sı istimli Çeculo vinun.

Lise mezuniyetinin ardından 1972 yılında Ankara Devlet Konservatuarı Tiyatro Bölümünü kazanır. Deniz kıyısında, denizle iç içe bir yaşamdan sonra tiyatro okumak için gittiği. Türkiye'nin tam kalbinde kalmış, kıyıya hiçbir şeridi olmayan Ankara şehri oldukça sıkıcıdır. Oysa İzmirli olma hâlinden çok mutlu olan Bilginer için sahil yaşamı özgürlük ve ferahlık sembolüdir.

LONDRA YILLARI

Tiyatro eğitiminin ardından 1977 yılında İngiltere'ye giden Bilginer, Londra Müzik ve Drama Sanatları Akademisinde (LAMDA) bir yıl boyunca ileri tiyatro öğrenimi görür. Burada yaşadığı yıllar boyunca birçok oyunda, müzikalde, televizyon dizisinde ve filmde oynar. Macbeth. My Fair Lady, Pal Joey, Kafkas Tebeşir Dairesi ve Phantom of the Opera gibi çeşitli tiyatro em tüzikallerde, Eastenders, Memories of Midnight, Bergara, Clory Boys, The Bill ve Murder of a Moderate Man gibi televizyon dizilerinde ve Children's Crusade, Half Moon Street, Ishtar, Buffolo Soldiers, Spooks ve She's Gone filmlerinde rol alan Bilginer Eastenders dizisinde 250 bötüm boyunca canlandrufgı Kibrishi Mehmet Osman rollyle tüm adada ün kazanır.

GECENİN ÖTEKİ YÜZÜ VE TÜRKİYE'YE DÖNÜŞ

Bilginer, yaklaşık on beş yıl yaşadığı Londra'dan, Füruzan'ın televizyona uyarlanan eseri Gecenin Ordei Yazı'ında oynaması için Okan Uysaler'in daveti Uzerine 1987 yılında ayrılışı İstanbul'a gelir. Bu dizide üniversite döneminden de tandığı ve ileride hayatını birleştireceği Zuhal Olcay'la kamera karşısına geçer. Dört bölümlük diziden sonra sık sık İstanbul ve Londra arasında mekik dökuyan Bilginer, Ziya Öztan'ın Apşiren Gönler filminde rol aldıktan sonra Londra'ya geri döner. 1989 yılında Ahmet Levendoğlu ve Zuhal Olcay'la birlikte bircok tiyatro oyununa ev sahipilgi yapan Tiyatro Stüdyosu'nu kurarlar

Bilginer, Geconi Öteki Yüzü isimli televizyon dizisiyle başladığı Türkiye kariyerinde kimi zaman tariheki önemli kişilere, kimi zaman sırdan karakterlere hayat verirken kimi zaman da komedi oyunlarında rol alarak insanları guldürür. Onun en önemli özelliği kendini tek bir noktayla sınırlamadığı bu özel yeteneğdir. Beyaz perdede çok özel projelerde görev aldığı gibi, televizyon sahnesinde populer dizilerde de rol alan Bilginer her defasında izleyenlerini şaşırtır. Bir yandan ekranların efsanevi dizisi Güğen Abi ile komedideki yeteneğini gösterirken diger yandan Masumiyet filmiyle sevdiğine delicesine âşık, umarazız Bekir'e hayat verir. Eywah Babam'da Sedat karakteriyle, Tatlı Hayar'ta sinemanın sultanı Turkan Şoray'la kameraların karşısına geçtiğinde ise guldürüri. Üstlendiği karakter her kim olursa olsun onu sıradanlıktan çıkaran ve bu karakteri devleştiren bir yetenektir onunkisi. Bu yüzden de onun öshreti ne Türkiye'yle ne de İngiltere'yle sırıntı kalır. Cilve Owen ve Naomi Wattsi le oynadığı The International, Jon Stewart'ın yönetmen koltugunda oturduğu Rosewater, Ben-Hur'un son versiyonu usta oyuncunun devlestiği önemli Hollwood vanımlarından asdece birkacıdır.

SİNEMAYA GEÇİSİ

Türkiye'deki sinema kariyerine 1987 yapımı Kara Sevdalı Bulut filmiyle başlayan Bilginer 1995 yılında, 17. yüzyılda uçmaya teşebbüs eden ilk kişi olarak tarih sayfalarına adını
yazdıran Hezarfen Ahmet Çelebi'nin hayatının anlatıldığı, İstanbul Kanatlarının Altında adlı
filmde Evliya Çelebi karakterine hayat verir. 1996'da Tomris Giritlioğlu'nun 80. Adım filminde, 1997 yılında, Uzta Beni Öddirsen, yine aynı yıl daha sonra devamı da çekilen Teki
Demirkubuz yönetmenliğindeki Masumiyet adlı filmde rol alan Bilginer, bu filmdeki performansıyla büyük başarı elde eder. Güven Kıraç'la karşılıklı rol aldıkları bu İlindeki tiradları
tun zamanların unutulmazları arasındaki yerini alırı "Og gee düşündüm... Oğlun Bekir dedim
kendi kendime... Yolu yok çekecekin. İsyan etmenin faydası yok. Kaderin böyle. Yol belli. Eybaşını usul uşu'l yüri simdi... Oğlu bu sün usul usul yürileriyenmi ister." Bilciner, aynı yıl

Derviş Zaini'in yönetmenliğini yaptığı, Iriller ve Çimen filmi için Sanem Çelik ve Uğur Polat gibi istinlerle kamera karşısına geçer.

2003 yılında Ezel Akay'ın yonusmenliğindeki Nevdenir Firaze allı filinde pek çok unlu sanastçı le hizu ten alan Bilginer, bu filinde canlandrılığı başarısız müzik yapımcısı Hayı karakteriyle birlikise bir kez daha hayranlık uyandırırkın daha sonra 2004 yapının Hirası Var. 2005 yapının Hazout Karagür Nodern Öldürüldür Ve Kınık Araste 15 Dukkisa dili simensi filinleriyle boy göxterir.

Arteine Gianles Schjedie Kim och da Barua. Son Sie Serginte, Giaher Ale, Iyani Baham, Eyah Kizim Biyakli, Talir Playak Kanalish Kanalisham, Eyah Kizim Biyakli, Talir Playak Kanalish Kanalisham, Evan Kizika, Tim de Aghm, Sung Baham gi bi birok telewayon yapmundarol alan Biginer'e goʻse televizyon yapmundarol alan Biginer'e goʻse televizyon yapmundarol alan Biginer'e siba televizi yapmundayon yapmundarol alan Biginer'e sahamidir. Tiyatro sahaminde e ada hikibir anxio olinada sepiriciple bab basa baldigi yapede akibir, akibir mildir dağli mildir anlaştıri. Simmada, televizyonda pek anlaşılmas ve televizyonda da oyunculuk öğrenilmez. Dizilerde oyunculus sara, man oyunculomazısınız.'

OYUN ATÖLYESİ

Türkiye'ye dönmüş olmaktan çok mutlu olan Bilginer. "Havatımda hicbir seve değismem." dediği önemli bir adım atar. O sahneden o sahneve kostururken kendini ait hissetmek istediği bir sahne kurma fikri oluşur. Bu fikir kafasında dönündolasırkenherkesincöplerini attığı bos bir arsayla karsılasan Bilginer, Zuhal Olcav ile birlikte tiyatro sahnesi kurmak icin calismalara baslarlar, 2000 vilinda kiraladıkları buarsa üzerine, devletveva özel hicbirkurumdan destek almadan iki villik insaat calismalari sonucunda Oyun Atölyesi sahnesini kuran ikili, 4 Nisan 2002'de Anthony Horowitz'in Ermişler ya da Gunahkarlar (Mindgame) adlıoyunuile izleyiciye merha ba der. Bilginer her ne kadar Îngiltere ile olan bağını menajeri aracılığıyla devamettirse de Türkiye'de oyuncu olmaktan ziyadesiyle mutludur. Hem bir sahnesi yardır, hem de adım başı tiyatro sahnesinin olduğu Londra gi bi dalgasız birdenizde yüzmektense. Türkive'derüzgárıntersi vönünde vüzmekten kevifalır

SHAKESPEARE - KRALLEAR MÜZİKALİ

Bilginer dünyada Shakespeare müzikali yapan ili kişidift. Sakaspearin enterlerinden esitlenenerk yapılmış birçok müzikal (West Side Story, Romeo ve Julier, Kiss Me Karly olmasına rağımen İngilizler için ta bu olan Shakespeare esterleriyle doğrudan müzikal yapımaya hiç kimse cesaret edememiştir. Müziğin evrensel bir dil olmasından ve bir cok sanat dalin içinde barındırmasından dolayı bir müzi-

kal yapma isteği duyan Bilginer, uzun emekler ve uğraşlar sonunda Kral Lear'ı sahnelemeye karar verir:

"Biz Shakespeare'i çok seviyoruz, evet o zaman Shakespeare müzikali yapalım. Nasıl yapalım? Herhangi bir oyundan müzikal yapalım? Herhangi bir oyundan müzikal yapamak çok doğru gelmedi bize. Peki biz ne anlatımak istiyoruz? İnsan. İnsan doğar ve ölür. Shakespeare bunu nerede anlatıyor? As You Like Il'te Jaques karakterine söyletmiş, insan hayatını 7 çağa bölmüş. Oradan yola çıkarak bir insanın ömrünün -erkeğin daha doğrusu çünkü erkeği anlatır orada Shakespeare- 7 çağını anlatalım; değişik oyunlardan ve sonelerden bir kolaj yapalım ve müzikal olsun. Böyle çıktı."

Shakespeare'i çeviri dilinden okuyan veya çeviriden sahnelenen eserleri izleyenler aslının ke kadar muhteşem olduğunu kaçırmaktadırlar. Örneğin duygu voğunluğunun çok yüksek olduğu Ophelia'nın delirme sahnesine gülen izleyicilerin olduğuna tanıklık edilmiştir. Asıl anlatılmak istenen çeviri hatasından dolayı yanlış aksettirilir. Shakespeare'in nasıl bir dahi olduğunu anlamak ancak Haulu Biğiner ejib o dile hakim olan usta bir oyuncu sayesinde mümkündür. Shakespeare'in insanın ruhunun derinliklerine işleyen özel bir dili olduğunu bilen ender sanatçılardan olan Biğiner bu dehanın özelliğini is su şeklide ifade eder.

"Be adam, bunu neredem buldum Neredem buldum da neredem anladım bunu! Bir yerden sonra lilifa ytemiyor artik kifirdiyorsını: 'Be p.-venk, bu cümleyi masıl kırdum! Bu yüzden tavsiye ederim, orjinalinden okuyun. Zorlanabilirsiniz, yanınıza bir sözlük alın. Kullanılan kelimenin o zaman ne anlama geldiğini Shakespoar'in onu en anlamda kullandığını, Shakespeare'in İngiliz diline ne kadar çok yeni kelime kazandırdığını görün. Shakespeare'den önce yok o kelimeler ama ondan sonra bugün hâlü kullandığımız binlerce kelime var. Kendi uydurmuş ama o kadar gizel uydurmuş ki dil kurallarına uygun. Bir filiden isim yapmış, isimden fili çıkarmış, bir tamlama yapmış, iki kelimeyi bir araya getirip bir kelime yapmış falan. Hakikaten saşıryorsun."

Shakespeare'le doğum, yaşam ve ölümü her şeyden arındırarak anlatan usta oyuncunun amacı bu oyunla öleceğini bilen tek yaratık olan insana, bir gün toprak olup gideceğini, bu dünyaya kazık çakamayacağını, para, iktidar hırsı ve kıskançlığın anlamsız olduğunu göstermektir. Bunu başarır da. Ölümlü insanın sadece yaşadığı sürece odaklanarak bu süreci en nitelikli şekilde yaşaması gerektiğini Shakespear aracılığıyla vurgular:

"Doğduğun andan itibaren o elinde tuttuğun saat ecele akar... Her saniye ölüme biraz daha yaklaşıyorsun.

Yolculuğu önemse, anı önemse; yaptıklarını, insanları, çevreni önemse,..."

Shakespeare müzikalinin farklı bir yönü daha vardır: O da orkestranın oyunun aktif bir parçası olmasıdır. Birçok oyunda ve müzikalde playback yapılırken Bilginer bunu reddederek orkestrayı oyunun bir parcası häline getirir.

"Playback yapacaksanız niye müzikal yapıyorsunuz?

Müzikal yapmanın anlamı nedir? Böyle bir saçmalık olabilir mi?

'Orkestraya para vermeyelim, kim uğraşacak şimdi?'

Tiyatro yapmayın o zaman, kim uğraşacak sizle? Niye tiyatro yapıyorsunuz? Kenan Evren sopayla mı kovaladı peşinizden, yapmayın.

Bunu layıkıyla yapanlar, yapmak isteyenler ve becerebilenler yapsın."

ÖDÜLLERİNDEN BAZILARI

Adını yalnız Türk sinema ve tiyatro tarihine değil İngiltere ve Hollywood sahnelerine de yazdıran başanlı aktör oyunculuk kariyeri boyunca, 2015 - 47, Siyad Türk Sineması Ödüleri - En İyi Erkek Oyuncu (Kışı Üykısın), 2010 - 37, Altın Kelebek TV Yıldızları Ödüleri - En İyi Erkek Oyuncu (Komedi) (Cuma'ya Katla), 2007 - 18. Ankara Film Festivali - En İyi Erkek Oyuncu (Pülsi), 2006 - 17. Ankara Film Festivali - En İyi Erkek Oyuncu (Pülsi), 2006 -

Karagat Nedan Olduruldus'), 2004 - 9. Sadri Altajk Odulleri.
En ly Efeke Oyuncu (Nerdesin Firazz), 1998 - 20. Siyad
Türk Sineması Odulleri - En lyi Erkek Oyuncu (Matumiyer), 1998 - 10. Ankara Filin Fateividi - En lyi GelOyuncu (Manumiyer), 1998 - 10. Angers Festivali - En lyi
Erkek Oyuncu (Masumiyer), 1997 - 11. Adana Altın Koza
Filim Senliği - En lyi Ferke Oyuncu (Masumiyer), 1997 34. Antalya Filim Senliği - En lyi Yardımıcı Erkek Oyuncu
(Masumiyer) jabi birçok ödüle damgasınınvuru.

ŞAHSİYET KİMDİR?

Songünlerdeadından çok söz ettiren Şahsiyet, senaryosunu günümüzün en başarılı yazarlarından Hakan Günday'ın kaleme aldığı, Onur Saylak'ın yönettiği bir gerilim ve polisiye dizisidir

Kambura aslında hayali bir yerdirancak dizide Bura'nın doğal güzellikleriyle meşhur Gölyazı beldesi mekin olarak kullanılmıştır. Emekli adilye memuru Agah Beyoglu'nun gecmişte görev yaptığı ve öldüreceği kişilerin dosyalarını topladığı Kambura Adilyesi de yine bu beldede yer alır. Kambura'ya Türkiye'nin karanlık yüzü de denilebilir

Cumburiye'in ilanyib birlikte modernlense sürecine giren Anadolu insanı bireyelineye başlar Ancak bireyselleşmenin önündeki en önemli açmaz kadın erkek ilişkileridir. Cumburiyet sonrasında daha önceleri kadın üzerinde eşemen olsa rekşin genemliği de sona erer Kadın yasalar ve roplum içerisinde artık bir bireydir. Diğer bir deyşile şahsiyettir

Dizinin ana karakteri Agah Beyoğlu (Haluk Bilginer) Cumhuriyet sonrasında yaşayan ilk nesil bireylerdendir. Eski Beyoğlu zamanlarına tanıklık etmiştir Agah Bey Eşi Mebrure Hanim'dan kılan apartmanın dokuz numaralı dizerinde yaşayan Agah Beylı ne'de tepke eski Beyoğlu'ndaki evlerdeki gibi anti ka eyalarla döşeldiri. Bu evde yalmızlığını Münir Bey adını verdiği kedisiyle paylarır. Agah Bey evden çıkmaktan pek hoşlanmaz. Çünkü, 'Riyakar, giderek huysuzılaşın, muhlazakirlaşın ve mafyalaşın' yeni Beyoğlu'ndan pek hazettemenketleri.

Giek Pasijin gakinbir arkadaşı onuzorla evdençıkarır ve Giek Pasijin galvürür. Ekdi Beyoği'na özlem duyun ba Bey orada çok muzmuzlarır, söylenir. Arkadaşı huyuzdanan ngah Bey'e, "Çek gi burulardan o zaman, zatını ilerd girimek zurundu kalauktun, burası tamamen onlarını ölasür," der. "Citmyreçiğin. Benim soyalım Beyoğlu, onlar giziniler," diye evcuplar Agalb Evi

Agah Bey'in eşi Mebrure Hanım zengin, ihtişamlı bir Osmanlı ailesinin kızıdır. Vefat ettiğinde geride koca bir apartman bırakır ancak Agah Bey iki daire haricinde hepsini satar. Agah Bey'in kızı ise babasını kendisine uzak olmakla, annesinden kalant'üm evlerisatmakla suçlar. Kızının suçlamaları yanlıştır. Çünkü Agah Bey daireleri, sorunlu kızını yaşadığı ortamdan uzaklaştırarak yatılı bir okulda okumasını sağlamak ve Kambura'daki çeteden uzaklaştırmak amacıvla satmıştır.

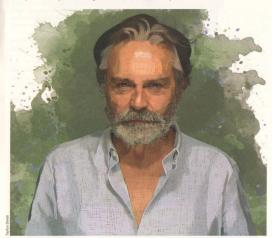
Agab Beyoglu, tum intik am plannın Kambura'da adli memur olarak görev yaparken şahir olduğu ancak susmak zorunda kaldığı bir olay üzerine kurar. Çünkü, o, adalerin tecelli etmeyecegini düşümektedir. Nitekim dizinin surbülmündeki adaler ve hukük ikilemiyle de bu duruv gulanır. Hukük kurallarınmuygulanmadığı bir yerdeadaleti şahiyetlerin kendi başlarına araması kaçınılmazdır, mesajı verilir.

Agah Beyoğlu'nun Kambura'da şahit olduğu olay kik ükçük kıza tüm "Kambura Çetesi"nin tecavüz etmesidir. Günümüzde sosyal medya ve iletişim aracları sayesinde haberdar olduğumuz kadın cinayetleri, occuk istismarları ve tecavüzler irdelenir. Kambura, günümüz. Türkiye'sini karanlık, mafyavari ve riyakkı yüzünütemsil eder.

"Yasıyorsun ama yoksun, İnsannasıl dayanır buna?" 1993 yılı Agah Bey'in Kambura'ya adli memur olarak atandığı yıldır. Kambura'daki ev de o yıl yakılır. Tıpkı 1993 yılındaki Siyas Katliamı gibi. Agah Beyoğlu bu olaya karışan herkesi tek tek öldürerek intikam almaya çalışır Asıl amacı ise şiddete uğrayan tüm kadınların intikamını almaktır. Devrimler ve inkılaplar sonrasında birer sahsiyet, birer birey olarak var olabilen kadınların intikamıdır bu Her cinayet sonrasında polis Nevra'ya notlar yazar Agah Bev. O mesailar tüm kadınlara vöneliktir aslında. Nevra'nın annesini oynayan Müjde Ar'ın, 1982 yapımı İffet filminde kafası arabanın camına sıkıstırılarak tecavüze uğradığı bir sahne vardır. Şahsiyer'te de bu sahnenin bir benzeri işlenir ancakdaha farklı bir şekilde. Busefer Müjde Ar, çeteüyesi Vural'ın kafasını arabanın camına sıkıstırır. Adeta İffet'in intikamı alınır.

Polis teşkilatının kouştılması, basının bağımsız olaması ince ince işlenir ilerleyen sahnelerde. Bu basının içinde dikkat ceken karakter ise gazeteci Ateş Arbay'dır Öğrenciyken idealist bir gene olan Ateş gazeteciliğe başladıtası sonra mileti vuystura, sacına sapanı magazin haberleri yapan, kirli ilişkiler icinde yaşıyan, uyşuturucu müşreləsa cuciriniş bir adandır. Polis memuru Nevryi akı olmasıyla yeniden eski ideallerine kavuşur gazeteci Ateş ideallerinekavyanık içinaşkava esteşlemeye, tutkuyalırılyacı vardır. Tıpkı Platon'un mağara metaforunda tutuşığı mağaradan cıkartan tutkusu gibi. Ateş Arbay'ın mağaradın çıkmasıyla birlike evnini düvarında resimleri asılı olan idealleri uğruna oldürülen Uğur Mumcu, Abdi İpekçi ve Çetin Emeç gibi gazetecilere döner kameralar. Ateş Arbay onların yolundan gitmeye çalışırken aynı sonla karşılaşır: Arabasına yerleştirilenbombayla katledilir.

Şoksiyor, k saca ezilen, hakları elinden alınan ve gasp edilen "eski Beyoğlu"nu temsil eden Cumhuriyet sonrası kuşağın adaleti sağlama eylemini anlatır. Ve Agah Beyoğlu karakterine hayat veren usta oyunuc Haluk Bilginer ise devleştikçe devleşir bu rolüyle.

Haluk Büğiner'in Türk izleyiclerinin hafızasına kızıman en önemli özelliği düşüncelerini kimseyi intintemek adına gizlemenesidir. Onda pek çok insanda gözürlen sahte olma durumu yoktur. Sahicidir. Özellikle de hâkim olduğu sınat ve tiyatro konusundadüşündüklerini açık ve net bir şekilde ifade etmesiyle tanınır. Türk izleyicisinin Bilginer'in dehasını ve yetengiğin bi kadar sahiplemenerindesamimiyetinin gayımın ockbüyük ödüğukuşkusuz.

Bu özelliğiyle hayranlık uyandıran Bilginer'in dahauzun yıllar zirvenin en tepesinde kalacağı muhakkaktır

"Babam öldü ama hàlá sahneye çıkarım yavşaklığına asla inanmam. Önce insandır önemli olan, oyun değil."

GÜRÜLTÜDE HAYVANLAR

Bir kadından söz etmişlerdi, çocuğu olmamış hiç, çok istemiş hâlbuki. Geceleri sokağa çıkıp yavru kedileri bulurmuş. Herkes uyurken kedileri enzirmeye çalışırmış. Memelerine süt süre süre, sabaha kadar, herkes uyanın da olun biteni görmeden önce.

"İste öyle çok severdi kedileri," diyecektir kimileri "Ölmekten böyle kurtarıyordu youruları". Kimileri de tuhaf yahut acıklı bulacaktır bunu "Ne acıklı şey," diyenler de çıkacaktır. Henüz sevilmekle sevmenin ne karmaşik bir denklem olduğunu tecrübe etmemiş kadar genç olanlarımız, "İğrenç," diye dudak bükecektir belki. Elbette soracaktır bäzıları, "Kim kimi kurtarı-vordu o receferde?"

Gürültü artık devri daim motoru, benzinsiz de çalışıyor, bensiz de, sensiz. Kendi çalıp kendi oynuyor gürültü, susturulanlarla susanlar arasında kalmamış gibi görünüyor bir fark. Çünkü bağırsan da aşmıyor duvarları ünlem işareti.

Seslerimizden daha yüksek yaptılar sarayların duvarlarını.

Bize kalan şimdi en berbat kuralı: Artık herkes gücü yettiğine. Tek tük duyuluyor boş mermi kovanlarının (nalayışı belki, ama zaten artık ateş etmeden de vuruyorlar insalırı. Kovan çınlamıyorsa kim öldürüyor bir gece evinin oturma odasında, bir sabah iş yerinde, bir aksam otobiste kendi kirne doğru veşitan bütün bu insalırılar.

Yītip gidiveriyor insanlar gūrūltūde. Susmaya karar vermenin bir sesi olsa bu gūrūltūyū bastırırdı. İşte o kadar çok insan susmaya karar verdi sonunda. Hukuk yok bu ormanda artik, herkes gūcūnūn yettiğine.

Kedi yavrularına yetiyor insanın gücü, köpek yavrularına. Güçle ne yaptıkları başkamesle. Ya kurtarıyorlar "zavalılları" ya bükup bükup birakyorlar gürülünün icine, İcini den birileri fotograflarını çekiyor "inanılmaz dehşetin", başkası filme aliyor olup biteni. Sonra ortaya birakılıyor bu görüntüler. Merhametliler arasında bir mektuplaşma gibi. Gücünün yettiğini yıkan değil, gücü yettiğince yardım edenlerin birbirlerine karışıyor ricaları, yalvarması, isyanı ve biri en sonunda söyfüyor, "Ne olur bir ev bululum ona." Bir kedi ekrandan bize bakiyor, bir köpek yavrusu veya.

Şu kadarcık gücüyle döne döne kedi fotoğrafı paylaşıyor insanlar, birbirlerine köpekleri gösteriyorlar. Mamalar taşımıyor, kum torbaları. Veterinerler arasında gidip geliyor kadınlar ve adamlar. Bir çare arıyorlar çoğalmakta olan merhametsizliğe. "Bak," diyorlar sonra hepimize, "Ulanmalıyız."

Birileri – hep böyle oluyor bu, hep aynı şekilde, "O kadar insan ölürken" diyor, "Nasıl olup da kediler ve köpekler olur mesdemik Once insanlara yardım etmeliyiz." Öte yandan kimsenin gücü yetmiyor kimseye... Yardım etmeye. Güçsüzlüğümüzün albümü gibi kedi ve köpek fotoğrafları çoğalıyor ekranda. "Ev buldu" diye müjdeliyor biri. Seviniyoruz demek iyi bir şey oldu gürültüde. Çünkü hatırlıyoruz: "İneklerin kesilmesini izleyip 'Ama orası mezbaha' dendiğinde başladı Auschwiz" demişti Adorno.

Gürültü, her seyi yasakladı. Acımayı, merhamet etmeyi, kardeşliği, dayanışmayı, seweji. Artiy ayasık bazı insanları insandan saymak, bıraktımı onları kardeşes ewmeyi. Aşktıan – elbette en bayağı olanından- bahsetmek yasak değil bir tek ve bir de kedilere merhamet etmemize izin veriyorlar hala, köpeklere. Ama fazla da abartımadan elbette! Bütün merhametimiz, bütün sevgimiz, insan yanımızda acıyan ne varsa yığıyoruz biz de kedilerin köpeklerin üzerine. İnsana yakışan şekilde yaşamak için biriktirdiğimiz ne duygumuz varsa yüklyoruz kedilerin ve köpeklerin sırtına. Çünkü insan sevemek zorundadır öyle ya da böyle.

Bunları anlatacağız yıllar sonra çocuklarımıza. "İnsan kalabilmek için kedilere bakıyorduk" diyeceğiz, "Köpekleri kurtarıyorduk" Onlar da soracak bize "Peki kurtuldunuz mu sonunda?"

Sayl 32 - Deneme - K. 13

İsahag Uygar Eskiciyan

PATATA'NIN İKİNCİ ÖLÜMÜ

İlkinde tam ölmemisim. Cok kücüktüm, hâliyle yayastım, Hani az daha azalsam, diyecektim ki voktum. Beni annemden söktüklerinde oldu bu, Ilk ölümümdü. Hevecandan ağlamışım. Hayal meyal bir şeyler hatırlıyorum. Eksikti. Az dahaydı. Acemiydim. Anladım ama henüz parmaklarımın farkında değildim. Tetik çekemezdim, ur gana düğümü atamazdım, yüksek katlara çıkamazdım, ilaçların farkında değildim, ormanda zehirli kurbağa peşinde dolaşamazdım, polise kahrolsun su bu divemezdim, Annem nivetimi anlamıs olacak ki beni hemencecik mumva gibi sardı. Ara sıra ellerimi kullanmama izin verecek sekilde kundağı gevsetiyordu Bu şartlı tahliyelerim sırasında uslu duramıyordum. Uslu durmayı eklemlerime ihanet biliyordum. Tırnaklarımla ne yapabilirim diye düşünürken annem onların da icabına baktı. Çaresizlikten gün boyu ağlamalara basladım. Ağlarım da soluğum kesilir falan diye düsünüyordum sanırım. Gözlerim ilk defa tuzlu vasardığında içimde saklı bir denizin olduğunu fark ettim. Ben susmayınca annem de ağlamaya başladı. Onunki biraz çaresizliktendi. Bir gece babam, kesin sesinizi lan, diye bağırdı. Babamın bağırışları hep devam etti ama o geceninkini unutmadım.Örs, cekic ve üzengiden sonra babamın sesi cirkin birbina olup kulağımınicine dikildi Sonrasında tüm güzel sesler, kusların sarkıları, kemanıntınısı, tilkinin ötüsü, ağac köklerinin birbirlerinedokunuslarından doğan senlik o binanın cephelerine carparak gerisin geridöndü Annemi öldüren bence o sesti. Annem sustu, ben az daha devam ettim. Sonra öpmeye başladı. Bir süre ölme fikirlerimi aklımdan attım. Hele de bir, benim küçük patatam, deyişi vardı annemin, bu beni büsbütün hayata alıstırdı. Bir çoçuğu hayata alıstırmak büyük suç,İnsanlık sucu. Dokuz kusurlu hareketten biri. Velisine haber verelim derecesinde bir varamazlık. Alıstım ve ölmeyi unuttum. İlki işte öyle eksik kaldı. İkincisi bunca yaşamaya yaraşır olmalıydı. Çok bek ledim. Hak ettim

Benonun köçükputatsayım. Ne zaman ayaklarını topraşı deşe içine doğru köksalının Graddenin bider. Oydalardın, sıyıkırdarı, arkılarınığı dişer sıcık göşünün bulurum. Ben onun köçük patatsayım, gider başımı göğüne göner, kalihmin ineccik kebugunu saclarına bir telle sayırım. Ben onu içinde taşısıdın, ben eleveden tasışımış ve çoğ güzdül, icinde anlarını oldu. İçinde böyüdüm. İçinde oldum. Tutup beni ondan söktüklerinde buna niyetim yoktu rızamı münkündeğil.

Bursya nasıl geldiğimi hatıriyorum. Hem de iyi. Son zamanlarda olduğu gilsi yine kendimi mezarlıkta bulmuştum. Cehime kalan on utik patastesi da nemenin kalbinin hizasına bastım. Suladım Anneme bir kez daba sarıldım. Her zamanlıklırdın daha kızı. Cepicrimi mezarlıktan taşlarla doldurdum. Sonuncusunu annemin üzerinden aldım. Papasty gelipbeni bulmadın ayrılmalıydım. O, benim güzel Papatyam (Djud deb nayata alıştırdım. Doğduğunda yüzen patatesin içi kadar beyazdı. Ben öyle dedim. Annesi, papatyaglıb beyaz, dedi. Papatya kaldı böyle eda. Hiçi ona solyemlemi ama patatesin çi idah yarızışırdı rengine. Annesine lohusuka albastı musallat oldu. Sonra stey ve kriz. Sonrası töbin işiydi, olmadı. Cennette hayal krizlığına güzyaçılağın biliyordun, simil o da öğrermiştir

Burya nası gədiğimi bir ben biliyorum. Köprüde her sey normal. Gemiler geçmei gerektiğiyerden geçiyor. Arabalar da. Baz seyler is hiç geçmiyor, bazı seyler diplende vurguna devam ediyor. Bense durmam gereken yerde durnyorum. Annemin yüzümin seven parmaklarını hatırliyorum. Babamın eziyetlerini de. Kuzyorum, diplerim sımsıkı. Yürgini düşümloyrum annemin, biç samuluyorum. Yagını sönen, kibir tasıl yamuluyoruş si te oyle. Bir adımla demilrer değiyorum. Yagını sönen, kibir tasıl yamuluyoruş si te oyle. Bir adımla demilrer değiyorum. Karımıda metal soğuğu. Cehimdeki talar demirlere çarpyor. Tiz sesler çıkarıyor. Babamın sesi pesti, kulaklarından önce aklıma düşiyor. Atımla istiyorum. Güzel seyler dişindiyorum. Annemin oksayısını, annemin sorliğini, "Benini küçük yatatım" deyişini. Sesii yiki doluyorkulaklarımal yiyin, ustelik burayı cok sevdim

gibi adın atmanıs kalılı her seyin bitimi. Ceplerimdeki taşlar ceketimi çekiştiren çocuk gibi durdurmaya çılayor beni. Kibara ellerini tiyyorum. Ellerini sevyorum. İnamısını. Par-maklıklardın suyorum. Topuklarını altında beton, ayık uçlarımınkinde boğluk. Denizin yadınlığı yüzümevuruyor. Beyazbeyaz köpürtiyor vapurlarını yardığısısı. kimdekidenizi fark ettiğim yaşı böğliyorum cüretimi. Biraz serin, hatıs oğluk. Neype ki ucunda anmenin sıcakbiğı olası bir düğüm. Bu benim içini kinci olacak, diyorum kendime. Biliyorum diye yanıttıyorum serinim. Bi kaçını tekrar. Ve seisildle ilki ekistik ilki lası ald esen, sirb öğmanıyan su miktaryla yıkanmak, sizi yıkamayan yangının derecesiyle sınımık, gömildemeliğini toprağın üzerinde bitmek, o nefe salmacık, o nefe solynesi ilmanık. O nefe solynesi manak. O nefe solynesi münak. O nefe solynesi münak. O nefe solynesi münak. O nefe solynesi münak. O nefe solynesi münak. O nefe solynesi münak. O nefe solynesi münak.

Bir kez daha ceketime asılıyor taşlarım. Diyelim ki son defa. Ellerini alıp öpüyorum. Ayaklarımın iziniorada bırakıyorum. Uçamayan bir küçük patata için hiç de fena değil hızım. Suyaçarpana kadar anlatacak değilim.

VEDA GECESI

Yıldız tozlarına bulanmış parmak uçlarım, adınılarım hızlanıyor şehrin sarhoşluğunda. Rüzgâr vedayı kamçılıyor. Arayanın olmadığı dünyadan kaçıyorum, bir çeşit gize karışıp hakikati bulma arzusu yahut kim bilir belki de harabeliğin içinden sıyrılma çabası.

Gözlerim bir müddet tek noktaya dahi odaklanmaksızın süzüyor geceyi. Ölüm soneleri yankılanıyor içimde, silikleşiyor hudutsuz tutku. Yollar uzuyor, mesafeler kısalıyor. Çelişkinin içinde soluyor her adımın izi; belirizilik, zehirliyor hepimizi. Yenik duşuyorum doğan her seye, döngünün içinde kayboluyorum. Evimi arıyorum, tamamlanmak için çıktığım yolda, attüm her adımda paralarımı kaybediyorum. Sessizlik zayuf bedenime hükmediyor.

Sonunu tahmin edemediğim bir ayrımdayım şimdi, kacışlarım itti beni buna. Once
zifiri karanlık karşilyor, ardından esriklikten bulanmış gözlerin çiy tansi boyutunda şısıkları
seçiyor kendine. Ay ışığı uzun saclarımda geziniyor, ben yara dolu dizlerime acısına aldırmadan dokunuyorum. Ellerime bakıyorum, tüm yorgunluklarıma dokunmuş sanki, oraya toplamış her birini. Yosun kokusu ciğerime doluyor, sonra göğün naraları ağır aksak adımlarla
üzerime yağıyor. Eski yaz akşamlarının esintisi vuruyor yüzüme, anılar canlanıyor. Taş binazınra rarsından sahile uzanan yollar, kalıhahlarıs boğuldığımızı sohbetler. Bir damla süzülüyor solumdan usulca, akiyor boynuma doğru. Ardından arkama dönüyorum, çakili yol tüm
yilgınlığıyla bakıyor yüzüme. Eski işılısını kaybetmiş, artık sadece umarsız ruhlara ev sahipliği yapıyor. Öteki taraftan deniz, tüm cazibesiyle kollarını açmış beni bekliyor. Dalgalar diniyor, koyulaşıyor haz. Tutunma ve tutulma arası bir savaş anı şimdi, topyekin bitimi yandıracak. Bedenim yorgun; izlerim silinmiş yollardan, insanlardan. Daralıyor gövdem, bir ses
bekliyorum.

Tlisımlı veda gecesi, saklamış her satırımı bu ana. Bağırıyorum, duysunlar istiyorum hatta konuşsunlar ama bu kent gizliyor mistik çığlıkları. Tanır'ya ulaşsın diye birkaç cümle dökülüyor dudaklarımın arasından, bağışlanmay diliyorum. Sessiz kalıyor tüm yakarışlar.

Aşkı, yıkıntıyı harmanladım; her defasında sundum sana. Evimi aradım; evim sendin, ben seni hiç bulamadım. Defterler eskidi, sarardı yarım öykünün sayfıları. Evim benden uzakta ama bu defa yolunu buldu adımlarım. Şimdi ben mi uçurumdayım, uçurum mu aramızda? Tanrı bağışlar mı bilmem ama ben kendimi bu gece bağışladım. Ayağı kalkıyorum, saclarım üzağra karısırıkın son kez harabevi anımışıvorum, list sıvırılyorum.

Fulya Ölmez

GEÇMİŞİN KOKUSU

Sana öfke duymak,. Ruhuma yaptığın destursuz istiladan mi? Bıçak darbesi gibi indirdiğin sansürsüz cümlelerinden mi? Yoksa, tek damlasını bile israf etmeden bəsımdan aşağı döktüğün o geçmişimizden mi? Evet, tek başıma temizlepenin bedeli sandığın kadar kolay olmadı. Öyle çabuk kurudu öyle pis yapıştı ki tenimin her bir zerresine, ne su fayda etti ne sabun. Yeri geldi tırnaklarımla kazıdım. Hayır, kurtulmaya öylesine ant içmiştim ki akan kanların asla pes ettirmeye gücü yetmedi.

Evet, kazımanın da fayda etmediği zamanlar oldu elbet, ancak vazgeçmek şöyle dursun, daha yoğun bir hırsla tüm vücuduma kezzap dökerek haykıra haykıra temizlenmesini bekledim. Şimdi karşıma geçmiş, vücuduma bakıyorsun. Utanma. Görüyorum, acıdığın her halinden belli olan bakışlarını.

Senden arınmanın bedeli; her yerimin yanık ve yara izleriyle kaplı olması oldu, kabul. Ama bak artık tertemizim. Üzüldün mü gerçekten?

Makyajlı cümleler kurmaya çalışma, rimeli akmış kelimelerini bir ben görürüm senin. Asıl acınacak olan sensin. Başımdan aşağı dökmek için doldurduğun 'günah kovası'nın

Anlamadın mı?

Avuçların diyorum, yuvam bellediğim o avuçların! Bak leş gibi geçmişin lekeleri.

Saklama boşuna, yıllardır kurtulmaya çalıştığım o çamuru fark etmemem mümkün değil. Benim gibi acıya secde edip arınmak yerine avuç içlerini gizlemekte görmüşsün onca zaman çarevi. Ah sus artık, hic hesap etmemissin secmisimizi öldürmenin bedelini.

"Ölüler temizlenip gömülmezlerse kötü kokarlar sevgilim..."

saplarında gecmişimizin izi bulaşacağını hiç düşünmemişsin.

Ne büvük acı.

Artık seni o geçmişin izlerinden ne benim tırnaklarım kurtarır ne de kezzap. Koku mu²

Evet, o da cesaretsizliğinin bedeli olarak seninle sonsuza dek yasayacak.

"Geleceğine her an kokacak geçmişin, saklayamayacaksın."

Dur, boşuna yaklaşma!

O geçmiş artık sadece senin, dokunarak bulaştırman mümkün değil,

Ben payıma düşenin hakkından çok uzun zaman önce geldim...

Ömer Okatai

ADORE'NİN ÇİÇEKLERİ

Bir kalp her nasılsa dokunmayı münnkün kılar güneşe Şütimeyi kendine bilmiş bu soysuz şehrin işıkları yanındakıvranan antika seviciler, eski kafalı özlemekler henüzdudak büzüyor bozuk kaldırım taşlarına Umulmadık şeyler meyhanesi dalikavuklarla dolup taşar Sen. Adore, acı bir müzika ortsandas dülümersin

Seninle olmak ne güzeldir bu eylül akşamları, ne hoş kırkdokuz sabahı yeni bir kan hediye ederken insanlığa Yunan işgalinden henüzkurtulmuş bir uşak ortasında belki küçük bir çocuksundur, karanlık çöker korkarsın

Ellerin de vardır-ki ellerin, hiçbirgözyaşınadeğmemiştirüstelik

kırkdokuz sabalıı yeni bir kan hediye ederken insanlığa

Aydınlığa bulanmış gecenin kıyısındayım -üstü başı kir pas ışık ve yanımda bak bu senin dokunulmaya muhtar baçakların

ve yanımda bak bu senin dokunulmaya muhtaç bacakların Oysa amansız bir ihtilalin sebebidir çarşafta kıvranışların bu şanlı bu kutsal bu kadeh dolusu vücudundur Adore

> Sanabir şeylerdenbahsetmek istiyorun kış bakışı sewdalardan, yalancı dostluklardan Fedakârlıkkendi hayatından vazgeçmek değildir Vefa bir borç deseydik paramız yetmezdi, inandım İnadıma beş keçi kurban olsun neredeysem orayı mahvederim,

Bir kere otursak âşık olurum oturamazsak siir vazarım, ben bövlevim

Beyazkadınlar görüyorum, Alfarisin kadınları

Yorgunum siz hanımlar, dans edemem atın beni Ne giyeceğim ne yakacağımyok, bir köşede kıvranmaya ayrıldım

Her zerremde Adore, ruhumu böyle kurtardım

Bundandır taşraların getirdiği kurak nehirlerde bundandır gözlerimiz bir deniz arıyor İzbeliğin dört duvara bürümüşlüğüdür evim tanrının oraklı kuklası sol yanımda duruyor Beni daha büyük bir cehennemleceralandıramazısın küllerin ve solukların dudaklarında eriyor

Sen şanlı gökyüzünün zirvesinden gelen o narin, o sımsıcak her kuşun kanat çırpmaya gönül verdiği Gün doğumuna sürülen beyazlıktır şimdi

yanaklarından dökülendört çiçeklizambaklar Ah Adore, öyle bir sevmeliyim ki tüm pazar yeri kalabalıkları, Beyoğlu'nda somurtan şu kadın bir özlediği var desinler

yüzümü şeytan görsün! (bakın bu mutlu bir şiirdir.)

Bahri Butimar

SUURALTI ÜZGÜNLÜKLER

Yalmza bir dayünceye soyundum bu gec.
Zevklerin ve renklerin mani festosuna.
Şerh dayürüyorum,
Yadındığımcirkinliğin bakıyımında
Yadındığımcirkinliğin bakıyımında
Güzellikisal oğruzlur.
Güzellikisal Güzellikisalı,
Bir tek kendine dönmüyor küre-i arg.
Üzenonn / Uzum bir es / Ve körlük kadar.

Uzgunum / Uzun brr es / Ve körülk kadar.

Karnuma envai ceşit rüzgâr bırakırken ne fesin,
Beni sovguna zorluyorelbiselerin fazlalığı.

Bütunuzunce tekerrür sitemleri süpürmeye meyilli.
Aşktan uyuyamadığım gecelere esiyor o rüzgârlar.
İşte şu boynumdaki dişlerin
Antonious'un kanıma dökunurdu,
Kendi hazzıma köki Rhogarta kahroludu,
Ama bir sonbahar sabahında terleşmek seninle
Aynuga inme kaynağından,
İstimiyor geceye miras jilet kesen çiplak düşüncemi.

Üzgündür insan / Uzunbir es / Ve körlük kadar. Nefesini kaynağımdan çekmeliyim,

Bir tek kendine dönmüyor küre-iarz!

Olmaz da bir kurbağaya dönüşeceksem şayet,

Uzak denilen ücrabir mesa fe kadar öte dur! Öpme beni... Çünkü bu bir masal değil.

Uzayın yüzündevirgül miktarıncagöz, İzbe yalnızlığında seyirdeyken Durmadan dönen ıslak bakışlı küreyi Buğulu kirpik altında o küre-i arzınorda

Karasında ayaklarıyla hayat yüktinütaşıyan Elleri atmos fer ağırlığına amade, Bazen kırışıksıztebessümlerde saklarken ruhunu,

Sürekli keşinekeşliğe ram, Bir tanıma sığdırılma teşebbüsündekiinsan, Hafızasıyla mevhum cesetler oyalıyor

Üzgündür heyhat / Uzun bir es / Ve körlük kadar.

Sonra cesetlerin sesini bastırıyorum gecede,

Bilgeliğe ermiş yaşayanları toprağa bırakırken ölüler, Sonsuz yaşayanların bilgeliği Anılara kepenk indiriyor gitmekle, Kalanlar bir daha anısı olmayacak diye benliğine üzgün, Ben, hangisinden kararsız

Rüya içinde rüyada bir ölüyüm belki Belki kestiremediğim bir ikilemin kendisi

Ve soyunduğum bu düşünce, Soyunduğuntenimin şizo frenisi, Üzgün, Kısa hir ses

Ve insan kadar...

"TAŞA DEĞMESİN AYAĞIN"

Gocukluğumuzdan -sokağa ilk çiktiğimiz günden başlayarak- bizimle düşüp kalkan, yanımızdan hiç ayrılmayan dostlarımız onlar. Ayaklarımızın silahsız korumaları. İncinmemizi engelleyen, koruyup kollayanlar bizi. Eşyanın en alçak gönüllüsü. Evimizdeki yeri en uzağımızda olan. Taşa vurup çamura batırdığımız. Kayrak oynadığımız. Daireler çizdiğimiz toprağa. Ezdiğimiz, sürttüğümüz durmadan. Canlarını yaktığımız.

İnsana yalnızlığını unutturan ikiz kardeşlerdir ayakkabılar.

Ayakkabılar: İkiz kardeşler... "Kardeş gibi" deyimi, çocuklardan çok ayakkabılara yakışır. Aynı yumurta ikizlerinden daha çok benzerler birbirlerine. İkisinin de yolu, ikisinin de yönü aynıdır. Bir islanınca diğeri de slanır. Bir i camura basınca öbürü de başar. Kavga etmezler hiç, hep yan yanayürür, yan yana dururlar. En güvenilir, en uyumlu yol arkadaşıdır onlar

Yoldaş sözcüğü en çok ayakkabılara yakışır.

Suskunluğun küçük sandallarıdır ayakkabılar. Yolların seline kapılmış kayıklardır. Kutsal kitaplar söz etmeli en çok onlardarı: sabrılarından, sadakatlerinden. Insanına bağlıdır ayakkabılar. İnsanına sadıktır. İnsanını bilir, tanır, ona göre biçimlenir, ona göre kıvrımlanır Ölüme de bizimle giderler. Woolf intihar ettiğinde ayakkabıları nasıldı? Neler duydu Hrant'ınklier? Canlıyla canısızın güzel uyumudur ayakkabılar.

Ölmek: Ayakkabıya ihtiyacın sona ermesi. Uyku ve ölüm: Ayakkabısız yolculuklar. Öylesine yok olurlar - sessizce – hiç var olmamışçasına. "Ölüm: | Kapının önünde, | Ne çok ayakkabı" der ya Kadir Aydemir. Sicaklığını insanının duyamaz olurlar artik. Yalnız kaldıklarında onlar da yaşarlar içlerindeki boşluğu. Bir kısmı evde beklerken Godot'yu, kimi her gün aramaya çıkar onu. Ayakların kokusunu, sıcaklığını saklamak isterler sanki. Onlar da korkar terk edilmekt.

Kaderi benzer iki mahkûmdur ayakkabılar.

Yürüme sevincini, ayakkabılarıyla paylaşır çocuk. Sokağa, başkalaşmaya ilk adımıları onlarla atar. O minik ayakları üşümekten, tozdan, çamurdan, kanamaktan onlar korur. Maceramızın eşsiz tanıklarıdır onlar. Vazgeçilmezlerimizdendirler. Onlarsız edemeyiz. Saatsiz, küpesiz, bileziksiz, sankasız sokağa cıkabiliriz de avakkabısız asla!

Ayakkabılar, yaşam savaşında ayaklarımızın zırhıdır.

Gölgemiz bile güzel günler dostuyken, ayakkabılarımız gecede de bizimle birliktedir. Kara gün dostudur onlar. Aşiret ruhu taşır, aşiret bağlılığı gösterirler. Kapı önünde bırakırız da yine de alınmazlar. Duruşları el pençe divan, ezik, çekingendir çokça. Kıymeti bilinmemiş kadınlara benzerler ama vine de yakınmazlar.

Bir efendinin iki kölesi gibidir ayakkabılar.

İçlerinde burmu büyükleri de yok değildir. Süsüne düşkün olanları da. Yükselme hırsı taşır yüksek topuklular. Bazıları mücevher değerindedir. Güzeli daha güzel ederler. Bazıları da uyuşamaz ayaklarla; vurur, acıtır, kanatır. Söz dinlemez, kaskatıdırlar. Duruşlarında bile bir kabadayılık taslar körüklü çizmeler. Dağlara, taşlara meydan okurlar. Fiyakası da bir baş-kadır güçrülü cizme elymenile.

Çoğu ayakkabı hiçliği yaşar.

Yazlık ayakkahlar, kış boyunca uykuya yatırılır kutuları içinde: Kundakta bebektirler sanki. Kışlıklar ise yaz boyunca uyur, dinlenirler. Lastik çizmeler, işci sınıfındandır. Tarlada, bahçede, inşaatta, lağımda giyilem.. Keten ayakkabılarsa asfalt yol içindir. Kentlidir onlar. kaldırıma göredirler. Giyenin cinsiyetine, sınıfsal konumuna, mesleğine, kişiliğine, beğenisine uygundurlar. Aynı değildir bir kralla soytarının yahut bir köylünün ayakkabısı. Pabuç,

yemeni, nalın, sandalet, mest, kundura, şoson, başmak, edik, cimcime, fotin, çapula, çarık, kalçın, tomak, iskarpin, rugan...

Her ayakkabının kendincedir hikâyesi.

Hoplayıp zıplayan, koşan, terleyen, düşen, oyunbaz çocuk ayakkabıları. Rengârenk içleri dişları: kirmizı, yeşil, mavi, sarı, turuncu, mor. Çocuk ayakkabıları Hep çocuk kalan. Çoğu kadınaysa sevgilidir ayakkabıları, tutkuyla sahip olmak istedikleri. Asfalta da patikaya da hafif esintili basan kadın ayakkabıları... Sivri ökçeleriyle, bağları bağçıkları tokalarıyla kıştırıcı Yolda sürüklenen, zor adım atan, yorgun, solgun yaşlı ayakkabıları. Bir sporcuna tıta ayakkabıları – her depara hazır. Bir hâkimin kararlı, tok sesini duyuran ayakkabıları. Bir gezgin ayakkabısı: "Ne yollar gördün, neler neler yaşadım", diyen. Eski bir ayakkabı "Hayırı, hayır, bırakamazın beni yarı yolda", deyip içten içe çurüyen.

Militaristtir bazı ayakkabılar.

Asker disipliniyle sıralanırlar bazen. Simetri takıntıları varmış gibidir. "Kara bir asker botunun altında [Çığınımış papatya artışt] (yi ki göyyüzüne basımpor ayaklarımız" Bu koloniden olan botlar, Mussolini'yi tutarlar, Hitler'i ve SS'lerini begenirler. Şıvayk'ın, Şarlo'nun ayaşında da olsalar sevimli değillerdir. Avcıdırlar. İktidardırlar. Erildirler. Ezen, yıkan, öldüren faşist kara botlarıdır onlar savaşların, kıyımların! Soykırımları üst üste yığılmış, kimsesiz ayakkabılar anlatıre ni vil Asılan bir süvssinin avakkabıları da diklenir elbet muktedire!

Ayakkabılar, en alt kasttandır.

Terliklerse ayrıcalıklıdır. Kediler gibi ev içlerinde dolaşırlar. Her odaya girip çıkabilirler. Yatak odalarına kadar girip gizli gizli dikizleyenleri bile vardır olan biteni. Ancak sır

DELİ DÜNYA

"Bugtin nasılsın?" dive soruvor Basak, Endiseli ses tonundan benimle ilgili evhamlandığını anlayabiliyorum, Hicbir zaman duvgularını saklayamaması ve daha kötüsü duvgularını saklaması gerektiğinde takındığı garip tavır rahatsız edici olabiliyor.

"İvi."

"İlaçlarını alıyor musun?"

"Hepsini alıyorum Başak. Hepsini, her gün, tam saatinde alivorum."

Başak'ın bana acıdığını belli etmemek için yüzüne kondurduğu yalancı tebessümü telefonun diğer ucundan anlavabiliyorum. Özer aileşinin genetiği "tadı kacırmamak" için kullanılan kaçamak sözlerle ve trajedileri normalleştirmek icin takınılan ictenlikten voksun tayırlarla doludur. Bu genetiğin bende zerresi bulunmadığı için çoğu zaman üvev evlat muamelesi gördüğümü hissetmişimdir. Belki de öylevimdir. Ama duvgularını saklamaktaki basarısızlığı vüzünden sinir hozucu bir kardes olsa da Basak'ı cok severim

"Seninle önemli bir sev konusmam gerek," divor

"Önemli bir şey mi? Yine ne dolaplar çevirdin?" Basak birazdan benim sinirden bağırarak öfkevle telefonu kapatacağımı düşünmüşçesine çaresiz bir iç çeki-

yor. "Lütfen bana sinirlenmeden öncebir dinle." "Baska bir seceneğim var sanki."

"Seninsıkıntıniçin alternatif bir tedavi yöntemi var

mıdır diye araştırıyordum. Sanırım bir yolu var." Aslında bu Basak'ın beni bu nedenle ilk kez aravısı değil. Daha öncesinde de henüz kendi kendime konusmalarım veni artmaya baslamışken bana fikrimi sormadan bir psikologdan randevu avarlamıstı. Birkac görüsme sonrasında bu konuşmalarımın azalması için beni bir psikiyatrist ile görüstürdüler. Kısacası cok konusmayayım istiyorlardı. İlaçların işe yarayacağını düşünmüşlerdi çünkü söylediklerine göre insanlar ilaç kullanarak iyileşebilirlerdi. Bana kalırsa bu ivilesmek değil, akıl susturmaktı. Sorunum cözülmeyip bir de üstüne tahammülsüzleşip önüme çıkan herkesle kavga etmeve baslavınca bu sefer Basak'ın ısrarıvla meditasyon derslerine gitmeve basladım. Sakin kalamıyordum. İçimde biriktirdiğim öfke iç sesimi dinleyerek hafiflevecek gibi değildi. Bir sürü ic sesim vardı. Beni vargılavan, beni kücük gören, terk edildiğim için bana açıvan, dik duramadığım için bana gülen, işten çıkarıldığım için bana sesini bile artık duvurmayan bir sürü ic sesim yardı. Onlara laf anlatmava calısıyordum. Her birine kendimi sayunuvordum. Bir de susturmak için çok fazla konuşmak gerekivordu. Derken insanlarbeni parmaklarıyla gösterip gülmeye basladılar. Bazıları yanımdan panikleverek uzaklastı, İc seslerim yetmezmiş gibi bir de çevremdeki kalabalıklar da beni vadırgıyordu. Basak telefonda dünyanın en büyük sorununu cozmeve ant icmis gibi "Sen ivi degilsin," demisti, Sesimi çok çıkarmadan, belli belirsiz "Ne yapalım!" diye homurdarımıstım

Biraz aksi ve huysuz görünebilirim dışarıdan. Başak da eminim bazen böyle düşünüyordur. Bu telefon konuşmamızdan sonra beni zorla bir bevin cerrahına götürüp beynimdeki en ufak hücreyi dahi görebilsinler diye iki saat boyunca tabuttan bozma bir aletin icinde kirpik bile kıpırdatmadan durmama neden oldu. Doktor sonucları eline alıp "Tertemiz," dediğinde artık bu işi kovalamanın alemi olmadığına karar verdim. İste bu kararımdan sonra Basak beni çok uzun süre aramadı. Bugüne kadar...

"Sana öncelikle sunu sormam gerek," divor Basak, "Geçen gün alt komşunun üzerine yürüdüğün doğru mu?" Sorduğu soru beni geriyor.

"Havır o benim üzerime vürüdü."

Başak'ın nefes alış verişinin hızlandığı duyuyorum Neden heyecanlandığı konusunda bir fikrim yok ama bu seferbeni sinirlendiriyor

"Neden yaptın bunu? Adam seni poliseşikâyet edeceğini söyledi," diyor ve o anda hissettiği çaresizliğin boğazındanyükselisini duvuvorum. İsin kötütarafı onunneden bu kadarkızgın olduğukonusunda hâlâ birfikrimyok.

"Adam benim üzerime vürüdü Basak, Bana deli dedi Nevmis efendim, sürekli konusuvormusum. Ha bir de cok komik, geçen gün balkonda rakı içtim, yok kendi kendime kadeh tokusturuvormusum, havali arkadaslarım varmıs Kardeşim dedim, sen benle dalga mı geçiyorsun? Deli misin nesin? Sen delisin asıl, dedi. Mahallenin delisi diyorlarmış bana," diverek karsılık veriyorum. O da beni anlamıs olacak ki cevap veriyor.

"Sen deli değilsin. Sen sadece herkes gibi değilsin Hem o herif gibi bir aptal olmaktansa deli olmak cok daha iyi bir şeydir. Sadece sana zarar vermelerinden korkuyorum. Seni incittiklerinde sen de onları incitmek istivorsun Buna bir son vermelisin."

Başak, ailenin en büyük çocuğu olduğundan mıdır voksa annemin ver ine gecer ek bize annelik yapmak zorunda

kaldığından mıdır bilemiyorun ama bazen hayatını yönlendirmek konusunda ciddi basklarının hissediyorum. Benden sekiz yaş büyük ve gençliğini bana ve kardeşime bakarak heba ettiğini söyleyebilirim. Bizimkilerin neden bu kadar uzun aralıklarla çocuk yapmak istediğini hiç anlamamışımdır. Kardeşimin de benden on yaş küçük olması bende aslında arkadaş olsun mantığıyla değil kazara oldu pişmanlığıyla harçık ettikleri hissiyatını uyandırıyor. Bazen Başak'ın da gençliğinin intikamını alma amacıyla üstüme bu kadar düştüğünü düşünüyorun. İğneleyici ve kaba sözlerime hiç aldırış etmeden bana karşılıksızı iyi davranması da böyle acımasızı şeyler düşünebildiğim için suçuluk duymama neden oluyor. Yine de ben onu senelerce görmesem bile aklından neler geçtiğini herkesten daha iyi anlayabilirim. Şu anda da olduğu gibi

"Sakın bana doktora gitmem gerektiğini söyleme"

"Yarın sabah on birde. Sana adresini göndereceğim," diyor ve yüzüme kapatıyor. Hâlâ telefonda olduğuna inanmak isteyerek birkaç defa "alo" diyorum. Kulağımda çınlayan bozuk telefon sesiyib birlikte küfurleri vüzüme bir bir sıraladızımı haval ediyorum.

O da beni deli sanıyor. Halbuki tek yaptığım kendi seslerimle konusup onlarla ortak bir yol bulmak. Benim tüm iç seslerim birbirine düşman, hepsi bir ağızdan konuşuyor. Tek anlaşahldikleri konu; benim ne kadar zavallı bir adam olduğum. Ben de onlara kendimi anlatmaya çalışıyorum. Delilik yapıyorsam kendime... İnsanlarsa her gün birine bir delilik yapıyor. Herkes her gün bir deliliğe göz yumuyor. Herkes birbirini delice aşağılyor, delice eleştiriyor, delice yeriyor, delice seviyor, delice nefret ediyor... Sonra herkes bu delilikler yüzünden kendi kendine konuşmaya başlıyor. Yütürken, yemek yaparken, film izlerken, arkadaşlarıyla konuşurken... Tek farkımız; onlar bunu sessizce yapıyor. Kimsenin neden delirdiğini sorgulamıyor. urun. Bunun bir tedavisi de yok. Burasa deli dünya. Herkesin deli olduğu bir dunyada bir deli kalkıp beni "deli" ilan ediyor. Öyleyse tüm deliler içerisinde ulaştığım bu makamı seve seve kabul edivorum

EN ÇOK AKŞAMÜSTLERİNİ SEVER

"Ben unuttum mu?" diye sordu, susmak kaldı bana

O gün bütün korkuların, bir de lacivert paltosunu alılankağı ciktr, o yüzdendi bu gürülüt, eve gime zamanı alılankapıdıncıkının gelmiti de, inart etti Vilinson gününde kendisine hediye ettiği, kırmızı kurdeleyle bağladığı hayalı yaşımak istedi. Yeni birkac hatıra edinebilirdi sokağı cıkaras, korkas da yapımalyılı bunu fakat adımları küçüldü evinden uzaklaşıkında dizele ittirdi, kafanını içinde yılların sesleri bir olup konuşmaya başladı. Gücü yetmedi, geri döndü, evinin kapısında durdu bir süze ne pişmanlıklarını harılayalıdığı ne de sevinderini, oktorkun, boşluklay yıllardırı nasılbaş ettiğini düşündi, sadece sokağı baktı, sesizilik istedi, daha falaş sesizilik.

Bir şeyler beklediğini biliyordu, o yüzden sokağa çıkamansının verdiği yenilgi solmıya başlamıştı bile. Evindeki en sesiz yer, küçük pencereli, az eyaylı ağıneşli bir odaydı. Güneş baktı, soluyordu yavas yavaş. Zaten en öca kaşımıştırin severdi o, sandaylesine torufu, pencereye dikti gözlerini severdi o, sandaylesine torufu, pencereye dikti gözlerini severdi o, sandaylesine torufu, pencereye dikti gözlerini severdi o, sandaylesine torufu, pencereye dikti gözlerini severdi o, sandayın dokurdamaya yeni başlamışken güneşin son sarıları evine yaklışımışken caldı kapısı. Sesizlik, işte bir tek o bozuldu, geri kalan her şeyçivi jerindeydi, hafılardırdı oyununu zeher etmiş ve şahneyeçkizcağı an son kezderinbir nefes alanbir oyuncuydu on henşi, belediler.

o an nepa, nekteuter.

Ben girdin iceri, o tanduk koku sardı ellerimi, sessiz ve renksiz o koku Tekbir çiviye duvarınasınışı laciveri patosunu gördün önce. "En son ne zaman giyla acabas" diye düşütüriken hemen ni olur, hiç ni söz dinlemezler, gözlerime döldu yadır. Oraya gelebilimek icin topladığını tüm göcümü ağlamanıya harcamak zorundaydım yimdi; oyas hatıra daha yeni başlıyordu, dayanmalıydım. Ne zordu, butün vituculum o anda çözüleceken ayakıla durmak için savaşınık, ağlamamak için tavandaki lekenin neden olmuş obalbiceğime dikkatini vermeye çalışımık. Ne zordu senede sadece bir gün, ölümüne yaklaşan her yılın son günü onu ortmek

Ağlamadım, onun yerine o küçücük kalmış, titrek kadına sarıldım. Kollarımın arasına et ve kemik değil, hatıralar, umutlar doldu o an. Zordur yapamadıkların çarpınca yüzüne, tokat oldu tüm umutlarım birden. Sonra çözüldü kollarım. sırada göz göze kalmak vardı fakat ikimizin de cesareti yoktu buna, onun yerine sessir odasına yonedili yavaş adımlarla, bana hiçlir işy demedi de bilirdin fazla konuşmanın gerektiğini, mabediydi o oda onun ve orada sadeceanılar konuşurdu. Çay koydu bir bardak akşamıstırı misnon sişklarının en sarı duştiğiy yere oturdus sonragozleri türek, elleri daha türek baktıbana, ardından çekmecesine taklıdı gözleri sirek baktıbana,

Hayatını saklıyordu çekmecesi, yasaldığı her anı unutmamak için çabaladı ömrü boyu, nasıl bir korkuydu onunki kimse anlamadı. Unutmaktanolesiye korkin, o yüzden yazdı, sakladı, birikitridi, eskimesine irin veremerdi yaşadıklarının. Ne derin oldu sonulcarı, ne derine oydu yaraları, ne dertmiş ne deliriendertmiş bilemedi. Unutmak ne kadar kolay ve ne kadarzordu, o ise neresinde durduğunu hiç göremedi

Cekmeede hâlâ golzeir, aksam günesi səpasır düşüyor daya, yüzü ise bembeyaz. Bana bir şeyler anlatmak istiyor sındi belkil özür dilemek, cocukları sormak ya da en azından "Seni özledim" diyebilmek, Sözcükler, kelimeller, umutlar dökülyör elbissinden ayaşa kalkına, kelimelingözüm o umut döküntüsüne takılıyor, artık başımı kaldırmak çokzor.

Gözlerim yerde, bir sonraki hareketini görmem için bakmamı gerek yok. Bazı kızılar annelerinin rögü örtiştinin, kahve yapının, domates doğraysının ezherler fark etmeden, hen amlar nasıl saklanır, ne zaman saklandıkları yerden çıkarlılır heşini iczbere biliyorum. Burada otrurrken, dinlerken hareketlerini, beklerken; aslında sadece düştünmemeye çalturken ama her seferinde daha kötü yenlirken umultarımı tek tek üşüşiyor yine, gitseler... Çekmecesini açıyor simdi, kimisine haffi bir huyrtı gibi gelebilecek ama bana yaşadığı birtun yılların çığışı kadar gürülülü gelen o sesi düyyorum. Birazdan anılarını, umultarını birikiridiği sakı öldüşü, çocuklarını büyütüğü o defrelerden birini seçip bana okumamı söyleyecek, düştincelerim o an dağılıp kavboluvor sesizi odada.

Artik sitJayet etmekten yoruldum, karşı koymak gib bir niyetim de yok. Acıvar sadece içimde, o defrefere yazına her cümlenin bizim yasayabılecklerimizden çaldıkları geliyor aklıma, ben de delirmeneliyin, dayamyorum yılladır. O ne kadar hartıramak istiyoras ben o kadar unutuyorum. Ne giydim, ne yedim, ne duşindum unutuyorum; isteverkvaporovumbun, varımma bir sans verebilmek adına

yapporum. Zaten insan ne kadar unuttuganu düşünse de, her cabaya rağınen gecmişin en derin hatırsı hep içindedir. Ben de buğun yine buradayım, okuyorum on yedi yıl öncesini. Üniversiteye başladığım zannan nalatımı uzun uzun, kapıdan girdiğinde bekletmeyi basardışını oyaşlara daha fazla karşı koyamıyorum. Adım, okulumun adı, annemin el yazısı gözyaşlarımıla buğulanıyor, öngliyor, Ben de dağılmak kityorum, ne sıkıntıyını, ne haktırına sçıymışı.

Odadan çıkmış, ne zaman fark etmedim. Sesler geliyor mutfaktan, yeni bir çay dolduruyor bardağına, Görmem için bakımana gerek yok, lacivert paltosu asılı hemen kapının arkasında, kum rengi duvara tek bir çiviyle, kitçuli koya'dınlığı da son demini vermek lüzere... O en çok akşamistlerini sever; sebebir engildir der kimi zaman, kimi zaman da hüznü. Bence aradadır akşamistlerin, egündüzdelir, ne gecede; ne bevaçin, ne sivah, kımı da onun gibi.

Yalmzım burada, aksamın ilk siyahı, günün son sıglyala buluşuyor, bana daha da yaklaşıyor camı delip gecen sıskı sapsarı, tam da sevdiğigibi. Ben on yedi sene önceyazılan yaprakları ağlamaktan başka ne yapsyım blimiyorum. Birazdan yanıma gelir, duymak ister yıllar öncesinin bir aralık syının ilk pazartesini. Kendisi yaşamamış, kendisi yazmamış gibi dikkatle de dinler ben susan kadar. O kadar yoruldum ki bu oyundan, gecmişini arşıyan e yıllardır da kendini kandırmaktan, korkmaktan başka bir şey başaramımış bu kadına anılarını okumaktan. Hele o sorusu... Her sene, nasıl parçalanıyorum göremiyor, sanki inadına, beni kırmak için soruyor birirince okumşuz.

"Ben unuttum mu?"

O en çok akşamüstlerini sever; gün henüz bitmemiştir, akşam ise taptazedir

AYLAKLIĞA ÖVGÜ: SLACKER ÜZERİNE

Günümüz bağımsız sinemasının önemli isinılerinden Richard Linklater'ın sinema anlayışının tohumlarının, Slacker ile atıldığını söylemek isabetli olacaktır. Sonrasında onu daha çok seyirciye ulaştıran Before Sunrise üçlemesi, Waking Life, A Scanner Darkly gibi daha ziyade "an" odaklı, monolog, düsünce akısı, dısayurumcu bir düzlemde ilerleyen filmlerinin, köklerini ikinci uzun metraj filmi Slacker'da açıkça görmek mümkün. Hatta Linklater, Waking Life (2001) filminde Holy Moment (Kutsal An) bölümünde anlatıldığı üzere, filmlerin (genel bağlamda hikâyelerin) belirli bir yapı üzerine inşa edilmesi fikrinin yersizliği ve asıl önemli olanın kutsal anı yakalamak olduğu fikrini öne sürer. Nihavetinde, yönetmenin Slacker'da bildiğimiz klasik-dramatik yapıyı tamamen bozarak belirli bir yeya birkac karakter üzerinden hikâye anlatmak yerine, düzinelerce film kişisi oluşturarak sadece birbirlerinin hayatlarından bir "an" için geçen insanlar olarak resmetmeyi tercih eder. Bunu sağlamak için de yönetmenin fazlasıyla plan sekanslara başvurduğu görülür. Herhangi bir filme oranla, film boyunca çok az sayıda kesme vardır. Buna mukabil, Linklater filmlerinde sıkça rastladığımız günlük sokak dili ile herhangi bir karakteristik özellik göstermeyen dönemin Amerikan toplumunun tipolojişi düşünülerek film kişileri oluşturulur. Hatta, Linklater'ın Auştin, Texas'da büyüdüğü ve filmin de o bölgede gectiği gerceği göz önüne alınırsa, film kisilerinin gercek havatta tanıdığı insanlardan oluştuğu ihtimali daha da yükselir. Uzun monolog ve diyalogları tercih etmesinin yanı sıra, bunları birçok esere yaptığı atıflarla da süsler. Örneğin, sadece filmin girişindeki uzun monologda The Wizard of Oz, Frank Zappa ve The Omega Man referansları göze carpar

Filmin giriş bölümü, otobüsten inerek taksiye binen bir adamın -ki bu adam yönetmenin ta kendisdir- revize ettiği bir paralle vervenler teorisini anlatmasyıla başlır. Bu teoriyl

Oz Büyücüsü'nde Dorothy'nin karşısına çıkan birçok yoldan birisini seçmesi örneğiyle anlatması da enteresandır; zira sonrasında film boyunca her bir film kişisinin yapıtıkları seçim

ve seçtikleri yolun filmin akişına karar vermesi gibi bir durumla karşılaşırız. Taksiden indiginde bir arabanın yayaya çarpması ve sonrasında kameranın arabadaki kişiyle devam etmesiyle sürekli film kişilerinin biribirlerine dokundukları an kadar ekran süreleri olur. Ostelik bu

seçim konusu o kadar varoluşsal bir hal alır ki, film için Sacker isminin seçilmesi, adeta aylaklağı, bütün gön oturup eyleme geçmeyen insan figulerini hakı (akarına çabaşı gibi görünür

Örneğin, röportaj veren film kişilerinden birinin: "Katü bir ha yatım olabilir; ama en azından

bunu sağlamak için 'çalışımını' gerelmiyen'' demesi, birçok açdan filmin önermesini ön plana

çıkarır. Öte yandan film için ilik düşünülen isim benzer bir temayı ileri süren The Nöbödy

Boy'dur. Yonetmenin diger filmlerinde de yoğun olarak hissettiğimiz, inhilist alı-metinlerin ön

plana çıkarılmasından Sacker'ın da paynır fazlaşıyla aldığını Soylemek gerekir.

Ore yandan, Fellini'nin Aylaklar (I Vitelloni, 1953) filminin aksine, Linklater'm tercihe dilmiş bir yalklağı resmetiği, hatta baksedildiği üzere bunu rasyonalize tempe çalıştığı
bir düzlem kurulduğu görülür. Nitekim, film boyunca karşılaştığımız diyaloğlar ve monologlarda, Amerika'daki soye-koliturel durumdaki duragalnık, 60'lardaki protest dönemin çoktan
sona erişi, 70'lerde yaşanan enflasyon gibi bazı ekonomik problemlerin hemen hemen cözüme
kavuşması, 80'lerde oluşan' paranın her şeye çözüm olduğu" algısı ve Amerikalılarda yeşeren" bireysellik" -ki burada kartelien asılında gosantrık ve materyal bir bireyselliktir (yaşılı
anarşıst karakterin Nietzsche'nin Güs İstenc'ın okuması buna örnek olabilir) - toplumun sessiz deşişim çağığı atan uyumsuzlarını (misifis) gelecek- hatı şuan- kayşısına boğar, ikin
içinde bulundukları durumu yorumlarken fazlaca paranoyak davranışlar sergilediklerini film
boyunca gözlemlemek çok olasdır. Kuslususu bu paranoyanın yerizi bir paranoya olduğu ima

edilmez. Yine de eyleme gecme konusunda bir engel teskil eder. Nitekim, hükümetin politikalarını, vergi sistemini eleştiren ve harekete geçilmesi konusunda insanları ikna etmeye çalışan gencin, bunları anlatmaktaki asıl sebebi protest vazılarla bezeli tisörtlerini satmak istemesidir. Ek olarak, bazı film kişilerinin, Kennedy suikastı, uzaykoloniciliği, sera gazları, çizgi filmlerdeki korkunç alt metinler gibi toplumun büyük kesimi tarafından "komplo teorisi" olarak görülecek düşüncelerinin dışavurumunu görürüz. Aslında Linklater'ın burada vurgulamaya çalıştığı en sağlam bakış açısı da budur. Klasik hikâye yapısını tamamen paramparça etmesine karsın aylaklık kayramı etrafında gezinirye sıradan bir gün içinde yasanan sıradan diyalogları ve karsılasmaları bir temel üzerine oturtarak 80'ler Amerikan toplumunun gündeminin etkilerinin genel bir portresini cizer. Nitekim bu dönemde, toplumun anlayısına benzer bir sekilde, hırşları doğrultusunda zengin olabilmiş ve sadece sık givinen insanları görebilecegimiz Dallas (1978-1991) gibi televizyon soyları popüler olmuştur. Hatta Slacker'da Madonna'nın "Material Girl" şarkısındaki "it's a material world and I'm a material girl" dizesini bir film kisisinden duyarız

"Çalışmak abartılmıs bir erdemdir. Aylaklığa Övgü, Bertrand Russell

Bütün bunlara rağmen, filmdeki karakterlerin sistemin işleyişi hakkındaki sorgulamalarının isabetliliği konusundaki farkındalıklarının "aylaklık" sayesinde elde edildiğini görürtiz. Richard Linklater'ın bu konudaki yaklaşımı Bertrand Russell'ı andırır. Dazed and Confused (1993) filminde de 1976 yılında bir lisenin mezuniyet gününde yaşananları anlatmayı tercih etmistir. Cünkü Linklater'ın asılelde etmek istediği, geleneksel anlamda bir olav örgüsü olusturmak verine, havatın içinden yakalanan enstantanelerle gerçeği yansıtmaktır. Örneğin, filmde bir bıcaklanmaya sahit olan film kisilerinden biri, gördüğü olayın sahteliğinden yakınarak televizyon ve video kasetlerin daha etkili görsellere sahip olduğu konusuna değinir. Burada da bir bağlamda David Hume'un ide kavramı yerine kullandığı impression (duyum/ izlenim) kavramına benzer bir örnekle karşılaşıyoruz. Tecrübelerimizle elde ettiğimiz her anının zihnimizdeki izlenimleri ne kadar güçlü olsalar da duyularımızla tecrübe ettiklerimiz kadar güçlü olamaz. Duyumların da zihin olmadan var olması söz konusu değildir. Fakat bu noktada, televizvon kusağı icine doğmus bir neslin duyumlarını yaratan tin'in de televizvon olduğu gerceğiyle karsılasırız. Nitekim, film kisisi, bıcaklama hadisesindeki bıcak darbesinin ve kanın gerçek gibi görünmevisinden yakınır. Aslında bu durumda aklın a priori bilgilerinin olmadığı gibi bir sonuc çıkarabiliyor olsak da Linklater'ın yurgulamak istediği sisteme dair bir göndermedir.

KÖŞESİZ KÖŞE: SON - BAHAR

Sonbaharı sever misiniz? Bence sonbahar en acıyip mevimlerden biri. Rengipli, sokusuyla, insana verdiği duygu durumuyla... Rengini sevmeyen yoktur herhaldel 'Feğille kızılın, kırmızıyla kahverenginin harmanlandığı ibr yandan hüzün, bir yandan mutulukveren o renklerisevmemek zor olmalı zaten. O yerdeki kurumuş yaprakları abamanın keyfi de bir başkadır. Tebesimle karışık göz dolmasına sebebiyet verebilir. O yaprakların üstünden yürürken aklındanınlerin geçiliğ de cok önemlidir.

Sonbaharın kokusunu sevmeyen birilipek karsılasımadım bugüne kadar. Havanın seriliğinden midir bilimnez ana insanın içine ferahlık veren bumbışkaymış gibi gelen bir hava vardır sonbaharda. Yağımurlu güinlerde topraktalı çınımellerden ve hata betondan,ıkılan kokunun güzüliği iş paba biçilmezdir. Çiğerlerini paltatacık kadar derin nefes alıp içine çekmek istersin havayı da kokuyu da. Yaz yağımurundaveya kışın söğüğündə alamazısın o kokuyu. Sabahları uyanınca heyecanla pencereyi ya da balkon kapısını açıma sebebildir o koku. O havatgütürez ama tatlıtatıl ürpertir.

gibidir sonbahar O rengi gördüğün, o kokuyu aldığın, o duygu durumu ile bulustuğun an "başlamak" iştersin. İse giderken ki ruh halin değişir. Sabah kalktığında ilk iş sevgiline, "Seni sevivorum!" demek istersin. O sabah ictiginkahvenin tadı da kokusu da bir başka güzeldir. Daha yavaş yürürsün sokaklarda, renkleri hafızana kazırsın, havayı içine çekersin. Hatta o telefonanında o cepten çıkar ve bir sürü fotoğraf çekersin. Gördüğün renkleri paylaşmayı istemek de bir parcasıdır sonbaharın. Yaprakları eze eze yürürsün. Bazen kızgınlıkla, bazen mutlulukla ama sesiher türlü huzurverir Sabahın serinliği hoşuna gider. Bazıları yazı özler o anlarda ama şikayetçi de olmaz. Sonbaharın öyle garip, herkesi kucaklayan ve herkese kendini sevdiren bir tarafı vardır Melankolisi bile hos karsılanır zaman zaman, "Son" dediğimiz sev her zaman hüzünlü ve üzücüdür ama icinde "son" geçen bu baharbunu yıkıp geçerkimileriiçin..

Ataol Behramoğlu'nun "Eylül Sabahının Serinliği" bunuçok güzel anlatanlardandır mesela... Eylül sabahının serinliğini Yaprakların serinliğini Ciğerlerime dolduruyorum Sessizlik ve serinlik Birleşiyor Yıkamnış güvercinler

Ve çok uzakta bir tren sesi Herzaman veniden baslamak duvansu

Doğuyoriçimde Her uvanısımda

Düşmanlarını bağışlıyorum Daha cok sevivorum dostlarını

Her uyanışımda Eylülsabahının serinliğini Yaprakların serinliğini

Yüreğime dolduruyorum

Ama . Ama tabii bazıları bunları görmek istemez Kim bilir belki de gerçekten hissetmez. O da bir tercihtir. Belki de "son bahar"dır. İşte orada da neden Cemal Süreya'dan "Eylül'dü" devreye girmesin ki?

> Dalından kopan yaprakların Sararan yanlarına yazdımadını Sahte bir zülüsten ibarettinovsa.

Ve hiç bilmedinellerimin soğuğunu. Eylül'dü...

Di'ligeçmişbir zamandıyaşadığımız Adımlarımızınkısalığı bundandı

Bundandıgözlerimin durgunluğu. Sarı sıcak cümlelerde sözün kadar valan.

Ellerin kadar 1881z, Sen kadar zamansız molalar veriyordum

Ve çocuksu bir bencillikti hüznümüz. Fəlül'dü...

İzlerini çizdiği zaman ansızıngidişin, Şimdi yoktu bi anlamı suskunluğun.

Cırılçıplak kalakaldım sessizliğinin orta verinde.

Sonra sesimeyankı vermeyen uçurumlar kıvısında

yürüdüm bir zaman En cok sesini aradım.

Gözlerinse asılı bıraktığın yerdeydiler hâlâ. Gözlerini sildi zaman...

Dedim ya... Eylül'dü.

Savruluşu bundandı kimsesizliğimizin.

Sayı 32 • Anlatı • K. 33

Cansu Cindoruk Ayhan

AYNI ÇEMBERİN ÜZERİNDE

Sabah uyandım.

Gece uvandım.

Zamanı, gözümü dahi kırpmadan kaybettiğimi anlayınca tam dört gün, dört gece duvarlara baktım. Avuç içlerimden akıp giden su tanecikleri misali ne akrebini ellerimde tutabildim ne de yelkovanını.

Şimdi, şu beş para etmez aklımı kaybetmeme beş vardı.

Saatler gece yarısını vurduğunda önce köpekler göğe döğru uluyacak sonra gece kuşları kendi aralarında fısıldaşacıktı. İşte ben tam o sırada yine seni aranısıya cıkacaktım. Ayaklarıma kadar uzanan yırtık bir paltoya sarınacak şehrin bütün kirli yüzünü ağır ağır arşınlayacaktım. Önce yökuşları yalayıp yutacak sonra kendimi bir tepeden aşağı yuvarlayacaktım. Parmaklarının az ötesine uzanan upuzun bir çöplüğe gözlerimi dikecek tırnaklarımla ezdiğim izmaritlerimi savuracaktım. İnce bir rüzgâra kapılan küllerin içinden yeniden ayağa kalkacak sesim soluğum kesilene dek bağıracaktım.

"Nerelerdesin?" diye soracaktım önce. Sonra sesim yankılanınca kendi sorularımı kendi mevaplaycaktım. Gecenii en karanlığında, bir uğurszum bile uğramayacağı şu kara delikte ne yapıyorum diye kendimi de sorgulayacaktım. "Öldün mü, kaldın me" diyecektim en sonunda. "Hiç değilse, gittiğin yerleri anlat" diye sayıklayacak; sayıklarken tükencek, tükendiğimi sandığım noktada ise yeniden çoğalacaktım. İçimdeki özleminle bir iken beş olacak beş ayrı suretimle yine pesinden dolanmaya başlayacaktım. Bir suretim boy yatakların altını yoklayacak, bir diger suretim duvarlara yaşıl kapıların ardım kurcalayacaktı. Bir başka suretim karanlık çukurların içine girecek öteki ise ormanların derinliklerine sızcaktı. Ben ise, osonuncu suret olarak, hentzı mezar taşıb ile konmamış kabirlerin içinden seninkini arayacaktım. Sonra içlerinde umut kırıntıları barındıran bütün suretlerimi kor ateşlerde yakacak ve yokluğunla baş başa kalcaktım.

Bir sabah daha uvanacak

Ölene dek, bir gece daha uyumayacaktım.

Zamanla seni de hicilge kaptırdığımı anlayınca önce dolaptaki eyyalarını yerlere dökecek sonra banyoda asılı duran havlunu bir güzel katlayıp gönlümün en sıcak köşesinde saklayacaktım. Ardından evimiz senin gittiğini duyan konu komsuyla dolup taşacaktı. Ben ise,
hâlen nefes aliyor olmanın verdiği ciliz bir kuvvet ile, birbirlerine sarılıp ağlayan insanları
agırlayacaktın. Günden gine kapımızı çalanların sayısı azalacak senden geriye kalan esyalar tükenmeye başlayacak ve geride benim ruhsuz bedenimden başka bir şey kalmayınca bizi
kinseler arayıp sormayacaktı. Herkes gittiği vakit, su paramparça olmuş vücudunun başında
toplanan akbabalar, evimize uğrayıp ağlaşmalarınıza katılacaktı. Sonra o aynı akbabalar, evimizin derinliklerine dalıp gömleklerini, kazaklarını ve hatta kitaplarını kurcalayacaktı. Ben
so sırada göxyaşlarımı dindirmekle meşgul olacak ve ne olup bittiğini yine anlamayacaktım.

Bizi terk edişini de hiç anlamadığım gibi...

Şu akbabaların biçareliğine gülüp duracaktım.

Birer birer eşyalarınla beraber aklımı da kaybetmeye başlayınca konu komşu yine etrafında toplanacak zararsız olduğumu anlayınca ise beni şu delirmiş hâlimle baş başa bırakacaktı. Sonra ben bir başıma kalınca yine seni aramaya çıkacaktım. Ayaklarıma kadar uzanan yırtık bir paltoya sarınıp şehrin bütün kirli yüzünü ağır ağır arşınlayacaktım. Önce yokuşları yalayıp yutacak sonra kendimi bir tepeden aşağı yuvarlayacaktım. Parmaklarımın az ötesine uzanan upuzun bir çöplüğe.. Derken bu lanetli döngüyde de bir nevi sonlandırcaktım.

Sayı 32 - Anlatı - K. 35

Sumru Uzun

MASAL KUŞU

Fincanda soğumaya yüz tutan çay, duvardaki tel panoya mandalla tutturulmuş kurumuş yapraklar, komodinin üzerinde dağınık duran geçmişi yansıtan fotoğraflar, yatağın ucundan sarkan püsküllü battaniye...

Güz mevsiminde sıradan bir detay olmaktan uzakta, zihnindeki düşüncelerle cebelleşen bir kadın... Kuşlarla liğili bir belgesel izlerken hayatının anlamını onların kanatları arasında arıyordu. Zihnindeki sorular adeta bir Çin Seddi gibi bugününden geleceğine uzanan asılması güz volları önüne serivordu. Telefonu titredi.

1 yeni mesajınız var!

aldı.

Ekranda beliren ismi okuduğunda, hissettiği heyecandan bir anlığına güçlükle nefes

Cays sogurken dünya dönüyordu. Belgeselde diş sesin söylediğine göre, kafası karajık kuzey sumrusu uçarken yuvasını bulamyordu. Bir anlığına everini kendisiyle konuştuğunu hissetti. "O kuş ben olmalıyım," dedi içinden. Duygularyla kanat çırpıyor fakat karmaşık zilni yüzünden yuvasını bulamıyordu. Üçtükça uçuyor, düzeni alt üst oluyor, aşk rüzgârı bedenine degdiğinde ürperiyor, ne yapacağını bilemiyordu.

Genc kadın bu gitzel sonbahar gunünu evde tek başına geçirirken dünya üzerinde aşlı çin adımlar altılıyor, konusu aşlı ölan romanlar yazılıyor, aşlı insanlar el ele sokalkarlarda yürüyor, Eros aşlı öklarını fırlatmak için bir çift yürek arıyordu. Ayın dakikalarda Roma'da Aşlı Çeşmesi ertafında toplanan insanlar aşlı dileyerek çeşmeye bozuk paralar atıyor, romantazmin sembolu olan Eylet Kulesi'nin önünde çiftler yeni fotografilar eckitiyor, kalpleri sanı sembolu olan Eylet Kulesi'nin önünde çiftler yeni fotografilar eckitiyor, kalpleri da tanı insanların enerjisi evreni güzelleştiriyordu. Aşlı bununla yetinmeyip bir masal kuşu olmak isteyen bu yalnız kadının hayanda kelmdiği gösteriyordu.

Soguk caydan bir yudum daha alıp bilgisayırı kapatır. Kararan ekranda kendi yansımasın gördü. Gozderi parlıyordu Ekrana yaklapı bir kez daha yanımasın baktı. Yanlımıyordu. Ne kadar kontrollu olursa olsun, gardı diştiyordu. Betikte solble ettikleri kısacık en anları dağınıtleri, yudünde beliren gülümnenen he seya inalatyordu. Össa anları birbirini başlayarak oluşturulgü sak ipliklerini yüreğinin etrafına sarryordu. Yüreği bir makaraydı, her an daharoka kakı sarrılan.

Birkaç gündür zihnini meşgul edip tedirginlik yaratan düşüncelere bırakmıştıkendini. Eğer durumunu kabullenip aşkla bir anlaşmaya varırsa hayatında çoğu şey için bir değişim başlavacıktı, İcten içe istediği bu muvdu?

Degişimden hoşlammayan alışkanlıklarının gölgesinde kalınak ona bir sey kazandırmıyordu. Aksine zaman kaybediyordu. Eger aşıktın oktoyorosa, bu korkusyal yüzlenemini vakti gelmişti. Gerekirse zırlının giyip cesur bir hamleyle aşıkın karşına çıkmalıydı. Bunları düştünirken yeniden gülümsedi. Ne kadar kötü olibilirdi ki? Savaş kaybetmesi durumunda yeniden püskülül battaniyesinin asıktığı bu yatakı, şelegesi telerekne komodinin üzerinde duran bir kutu mendille gününü geçirirdi. Ne de olsa masallarda aşıktan olen birinden hiç babsedilinivordu.

Yüreğinin sesi, zihnindeki gri bulutları dağıtırcasına "Hadil"dedi. Yüreğini sarsanduygununaşk olduğunu hiç sorgulamadan kabul ettiğine göre devamını türlü ihtimallerle düşünmek anlamsızdı. Yaşamadan nasıl bilebilirdi ki? Yataktan kalkıp kendini eve hapsetme kararını cöne attı. Mesaiı okudu. Ustunü değistirin mesais vanıt verdi.

"Gelivorum."

Kendini ilk defa bu kadar kararlı hissediyordu. Sözleştiler, Kuğulu Park'ta buluşmak tizere.

Bir sonbahar gününde, aşkainanan gençbir kadın masalkuşu olup zihnindeki karışıklığıyok saydı.Yuvasına ulaşmak üzere,aşkla uçmayabaşladı!

Günün şarkısı: Hugh Grant & Drew Barrymore/Way Back İnto Love

KAOS

Bazen her şeyin ortasında öylece durmak istiyorum. Akıp giden trafiğe karşı bir caddenin ortasında, içime batan tüm seylerle gün doğumunda, daha önce hiç gitmediğim bir kafenin cam kenarında, mutluluğun, hüznün, bu hayata dair her ne varsa hepsinin karşısında öylece durmak istivorum. Hicbir sev düsünmeden, hicbir sev söylemeden, Bir kez de susarak anlatmak istiyorum her sevi. Masamda duran onlarca kitap, bildirim ısığı hangi karanlığı aydınlatır ki diye düşündüğüm telefonum, yana yana tükenen, sönen ve asla kokmayan kokulu mum. Aklımdan türlü düsünceler geciyor ve vine bir girdaba gireceğimi fark ettiğim o an tayanıma bakıyorum. Kaçıncı kez bilmiyorum ama kalbimin ve aklımın yollarını ayırdığı günden beri, kafamı çevirip bakamadığım her şeye karşın bu tavana bakıyorum. Temizlemeli, diyorum. Boş bir gün bulup tümüyle temizlemeli bu tavanı. Hayali bir bulut gelip tersine bir yağmur yağdırsa da şu tavanım temizlense. Kendime gülüyorum ve o an kirpiklerimden yanaklarıma doğru bir ıslaklık hissediyorum. İşte o an kendimden kaçmak istiyorum sadece. Şu tavandan, bu odadan, valanlardan, heveslerden, tek günlük mutluluklardan, her sevden kacmak istiyorum. Ama sonra kaçmak kurtulmak değildir diyorum. En iyisi burada durmak, her sevin ortasında, bu tahammül edemediğim kaosun karsısında övlece yapayalnız ama tüm benliğimle durmak.

İnsan sevgisizlikten kaçar yahut çok sevdiğinden, yorulduğundan diyor şair. Kendime bakıyorum. Silmediğim, hâlâ izi kalan ne var şu kalbimde? Sırf izi kalmasın diye yaktığım, dumanıyla boğulduğum onlarca şeyden geriye ne kaldı içimde? Hiçliği görüyorum, koskoca bir bosluk, tenha bir sokak... Gerive hicbir sev bırakmamıs zaman. Ne bir yüz ne bir ses ne de bir söz. Fakat yaktığım onca şeye rağmen, ne zaman bir sevgi bulutuyla karşılaşsam, sırılsıklam olduğum ve iliklerime kadar üşüdüğüm günler geliyor aklıma. Ne zaman güzel bir şey bulsam, beklemek istemiyorum; hemen sarılmak, hemen kaybolmak istiyorum o sevde. Ne zaman böyle hissetsem küçükken oyuncakçıda gördüğüm o devasa bebek evi geliyor aklıma. Hålå, keske divorum, keske o gün onu alsaydı annem. Keske o gün, hic beklemek zorunda olmasaydım. Bir daha göremediğim o devasa bebek evi kim bilir simdi hangi cöplükte, kimi mutlu etti ve sonra bir kenara atıldı. Belki de toprağa karışmış, yok olmuştur. Her gün gömdüğüm ve çürümeye bıraktığım umutlarım gibi, o da çürümeye yüz tutmuştur. Beklemek istemiyorum, beklersem geçecek, beklersem acı verecek diye korkuyorum. Hem valimizi boşaltıp yorgun kazaklarımı naftalin kokulu dolaba yerleştirmek hem de çok uzağa, daha da uzağa atmak istivorum o valizi. Herkesin her sevden kolayca sıkılabildiği bir dünyada, kimsenin hayatında veya hayalinde yer edinmek gelmiyor içimden. Ne zaman birisi bana "dokunma böyle kalsın" dese, dokunmak istiyorum ona, Cünkü ne zaman karsı koymadıysam insanlara, karşı koyamadıklarımdan eksildi içim. Söylenmemiş cümlelerim bir bir arttı hep. Ne söyleyen oldu ne dinleyen. Ama tüm bunlara rağmen geçip gidene, sonunu düşünmeden bugün icin söylenmiş sözlere, oynanmış duygulara ve oynanamamış tüm devasa bebek eylerine karşı korudum içimde hâlâ kirlenmeden kalmış şeyleri. Vazgeçmem için gösterilen sebeplere karşı devam etmevi böyle öğrendim ben. Tüm güçümün, içimdeki bu tutkunun, vola devam etme isteğimin ardında kırıklarım, düşüşlerim ve gitmek isteyişlerim vardı hep. Buz dağının görünmeyen yüzü gibi gizli ama saydamdım. Ben sevmeyi, sevgisizliğe sitem ede ede öğrendim. Anlam bulmaya calışırken anlamsızlaştırdığını bu hayata karşı, bulamadığım her ceyabi mutlaka kendi icimde bir verlerde kaybettim. Cevapları ararken tüm eyi dağıttım. Ama kapıyı carpıp gitmek de kavgası verilen tüm günlere ihanet gibi geliyor insana. İşin ucunda umut var dive tüm bu kaosa karsı direniyorum hâlâ. Annemin dediği gibi: "Nasıl dağıttıysan öyle topla!"

Says 32 · Anlats · K. 39

Baran Güzel

DARBE GİRİŞİMİ

Bir stürt cest görüyerüm. Yüzlerce kadın we onlarca kız cocuga kaldırımlarda minik tepler oluşturmuş. Paramparça bedenlerinden szaza kısın uduklarında unucla akıp latılaşmış, Dizlerimin tüzerine çöküyerüm kustuktan sonra, Efraim başını avuçları arasına alınış, hıçkıra hıçkıra ağlıyor, Çığıkkır, sirenler, megifonlardın çıkın tok erkek sesleri caddeyi dolduruyor, Fezyri fiğin ağlayın adınıları ve öğin cocukları telaşla birlərliren kenleşla birlərliren kenleşla birlərliren kenleşla birlərliren kenleşla birlərliren kenleşla birlərliren kenleşla birlərliren kenleşla birlərliren kenleşla birlərliren kenleşla birlərliren kenleşla birlərliren kenleşla birlərliren kenleşla birlərliren kenleşlirin

"Kalk," diyorum Efraim'e. Doğrulup tozlanan pantolonumu silkeliyorum.

Başını avuçlarından kaldırıyor. Ellerine tanımayan gözlerle bakıyor bir süre. Titreyen parmaklarını zihin gücüyle hizaya getirmeye çalışıyor sanki. Bilekleriyle oturduğu kaldırım tasındangüc alarak kalkıyor robotik harekelerle.

"Avakkabılarına kanbulasmıs,"diyor,

"Ha?"

"Nevin ne dive aramıs?"

"Yukarıda gördüğümüz cocuk onunmus, kurtarmamızı istiyor."

"Bir bu eksikti."

Yeniden öğürüp kusmaya çalısıyorum. Ağzıma mide asidinden başka bir şey gelmiyor Bazı evlerdenyükselen dumanlargökyüzüne doğrunazlınazlı salınıyor, uzaktabaşka yerlerden de dumanların yükseldiğini fark ediyorum. Bir itfaiye arabası birbirine girmiş arabaların arasındaçaresizec bekliyor.

"Önce bir yemek yememiz lazım, açık yer bulabilir miyiz?" diyor Efraim.

Aldrar etmeden yürüyerum. Kendimi adayabileceğim bir amaca kavuşmuş olmasım huzuru sır icinin şirimli. Nemi's son bir ke genemşeçimi artık biliyerum. Onun sadarını bir dabi koldayamıyacağımı. Jimişak yanaklarını ellerimin arasına alanayacağımı, kalın dudaklarını opemşeçeğimi. Birbirimize sarlıdığımız son dını düşünüyerum kaportanındın dumanlar yükselen bir arabasınındırındındın geçerken. Neyse ki bir amacım vazıdiyorum kendi kendime Bu amaca sikica tutunmalı, tım varlığımla sarılınalıyım. Dünyanın sonu gelirken Nevi'den kalın son seyi camım pahasına korumalıyım. Caldeyi arakda birsingi sokoğa girerken Efraim hızılı adımlarlış setisiyer bana. Bir exedin ayağına tıkılışı düştiyer. Kaldırıyorum, Simdi ber sey okdar hızılı elliyek kızımanın akıyan eştişmilyemiş gili biskediyerum kendimi. Sokak lambaları havanın birazdın kararmaya başlayacağını inlemek için sarı sarı avanıyon. Nevirin eskiden vasadıkı asartımının onnide durvozuz Sokakızı okuk kazın adın avanıyon. Nevirin eskiden vasadıkı asartımının onnide durvozuz Sokakızı okuk kazın adını

kadım gönmeyi başarmış, Simidi etrafında başka ceseller de var ama onlara aldırış etniyoplarketalarını eki yerlerindizmeye elayiyor suulacı daç öğez gelyöyeu: Karım' diyor, Yuaylık hamileydi, döri yıldır çocuğumuz elmiyordı. Üzuldiğilimi soyliyorum. Adında hiçi bir doyau histemiyorum ona karşı. Empati doygam cok yakını ilişidler kurduğum insanlara karış deveye girebiliyor sadece. Başkalarının acsum heçlir zaman içedleritemiyorum. Kimsenin acsunı, sevincini paylasımyorum. Adını celinden bir sigara çıkarıp yakyor. Özün gini idimiz de biliyorduk zatırı, "İyor, "Ama oğlumzum oğumsum umuyorduk, bu kadar erken olmamlıylıdı". Adım sanki karısını değil de düygularını gönmüş, Rubuz bir sest onuyla konuşyor. Hava durum bakkanda bişi veren bir şaşkeş gik, çıkvye sısı, "İsmim Muhini bu aradı", diyor, "Doktorum" Efraimle ben isimlerimizi söyliyoruz. Mennun olduğumuzu belir İtyoru. Efraim aportamına göteriyevişeninan göreniyenina göreniye ilerinanı göreniye ilerinanı göreniyenina göreniyenina göreniyenina göreniyenina göreniyenina göreniyenina göreniyenina göreniyenina göreniyenina göreniyenina göreniyenina göreniyenina göreniyenin sanın dayor.

"Ne vapacağız?" diyor

"Gidincocuğu alacağız" diyorum.

"Adam öylece verecek mi bize? Alın çocuğum sizin olsun mu diyecek?"

"Adamın ağzını burnunu kıracağız."

En son lisede kavga ettim. Yüzum kanlar içinde kalmıştı. Karşımdaki ızbandut herife tek bir yunruk dalı atamanıştım. Burnumdan çıkan çıt sesini, sağ gözümün ateşler içinde kalmadan önce karsandığını haval meval hattırlyorum.

"İkimiz de kavga etmeyi bilmiyoruz," diyor Efraim. Muhsin mimiksiz bir yüzle bize bakıvor o sırada.

"Caf," diyorum apartıması doğru yürürken. Bütün zillere basyorum, biraz beldedikten sorra kaya adıyor. Merdwenleri hada cakyorum, "Yasa, anı" diye başlıyrı offrimi. İkindi kattabir kapı aclıyor, yaşkız bir adam. Önünden geçtiğimiz sırada korkuyla geriye çekiliyor. Nevin in kapısım yunrukliyorum. Efraim tırınklarını kemiriyor, alınındaki ter damlacıkları sparspar akyor. Nevin'in kozus kayoruhyımılanakyory fere karışımızdalıkları

"Ne var lan, yinemi siz?" diyor

"Nevinöldü," diyorum. "Badem'i benim almamı istedi."

Durduğu yerde yalpalıyor. Kocaman açılan gözleri çirkin kahkahasının ardından parıl parılyor.

"Bela mısınız lan siz?" diyor. "Defolun gidin buradan elimden bir kaza çıkmadan."

"Bak kardeşim, zorluk çıkartma. Çok sarhoşsun, içeriden buram buram esrar kokusu geliyor," diyorum. Durgun birgölgibiusluuslu,sakinduranses tellerimtitremeye, dalgalanıp yükselmeyebaşlıyor. "Belli ki sen bu çocuğa bakabilecek biradam değilsin," Badem, babasının ardından kafasını uzatıp "Annem öldü mü?" diyor. İri gözlerinde, minik burnunda, kalın dudaklarında, esmer teninde Nevin'e benzer yanlar arıyorum hemen. Tıpkı annesi gibi dudağının kenarında bir et beni olduğunu görünce afallıyorum.

Efraim, "Ölmedi canım, seni ona götüreceğiz," diyor.

Aglamaya başlıyor çocuk. Babası olacak adam, "Gir içeri," diye bağırıyor. Badem diretince suratına bir tokat atıyor. Sap sesi apartmanda yankılanırken kendimi tutamıyorum. Bir
yumruk savuruyorum ama boşa gidiyor. Adam yana çekilince kolum havada asılı kalıyor. Burnuma yediğim darbeyi göreçek zamanını olmuyor. Yere yığılırken Efraim adamın tizerine atıyor. Burnuna yediği kafa yüzünden geriye doğru düşüp medivenlerde yuvarlanıyor. "Simdi
siktirin gidin buradan," diye bağırıp kapıyı hınçla kapatıyor adam. Burnumdan yükselen sıcaklık vüzünün her vanına avalıyor.

"Efraim iyi misin?" "Ahh," diye inliyor. Paramparça harflerle konuşmaya çalışıyor ama hiçbir şey anlamıyorum.

Bir savaştan cikan iki yaralı asker gibi hiç konuşmadan apartmandan çıkıyoruz. Güneş iyiden iyiye batınış, Şimdi karardıkça kararan hava cesetlerin üzerini sesizce örtüyor, Sokak lambalarının işiği katranlanmış kanların üstünde parıldıyor, carpık çurpuk golgeler oluşturarak turuncu bir ağıda dönüşüyor. Başıbça köpekler eski çağlardan gelen bir sesle uluyorlar köye başlarında. Yol boyunca uzanan kadınların başlarında bekleyen erkekler Tanır pause tuşuna basınış gibi donüp kalmışlar. Kimse ağlayıp didinmiyor. Doktor olduğunu söyleyen damb rarkaşimız yerde kımıldamadan oturuyor. Kızı askerler tarafından öldürülen kadını hatırlıyorum. Savaşın bitmesini beklerken on gün boyunca kızını gömemenis, onu buzdolanda sıklamıştı. "Bu insanların bir an önce gömülmesi izanım" diyorum, buyük bir sırır açıklar gibi sessizce. Burnumdan sızan kanı elimin tersiyle silip bir sigara yakıyorum. Efraim'e de uzatıyorum bir tane. Aliyor ama yakımıyor.

"Cesetler gömülmezse korkunç bir hastalık yayılacak," diyor Muhsin korkuyla.

"Az önce haberlerde izledim, sabahtan beri 3 milyardan fazla kadın intihar etmiş."

"Sağ kalan kadın vok muz" diyorum.

"Sağ kalan kadınların bilmem ne merkezine bildirilmesi gerekiyormuş, ama henüz herhangi bir bildirim olmamış."

"Nasıl gömeceğiz bu kadar kadını?" diye soruyor Efraim.

"Bilmiyorum." diyor Muhsin

"Ama çok geçmeden büyük bir salgın başlar hepimiz telef oluruz."

Yaşam denen seyin birileri tarafından hâlâ değerli Olmasi beni şaşırtıyor. Muhsin birkaç saat önce karısını ve doğmamış çocuğunu kaybetti ama ölmekten korkuyor. Yaşama sıkıca tutunmaya çalısıyor. Belki yarın sabah uyandığında hiçbir sey Olmamış gibi çay demleyecek Dolaptan kahvalıt kaplarını çıkarıp masanın üzerine dizecek, yumurta pişirecek, iştahla yiyecek. Yuh ulan vuh, diyorum kendi kendime, vumurta pisirme bari.

"Sizi kim dövdü böyle?" diyor bir sürü sessiz kaldıktan sonra

Sorusu burnumu sızlatıyor. Unuttuğum ağrı tekrar yüzümün ortasına oturup bağdas kuruyor. Olanları bezgin anlatıyorum. Tek kelime cevap vermiyor. Sigara üstüne sigara içiyoruz kanın konusunu bastırmak için. Hava lyiden iyiye kararıyor. Ambulans ve iffaiye sirenleri yorgun düşüp susuyor. Evlerden yükselen dumanlar karanlıkta koyu lekeler bırakarak yükseliyor.

"Şimdi ne yapacağız?" diyor Efraim. "Herif bizi biçti, çocuğu hayatta alamayız."
"Bekleveceğiz." diyorum. "Badem'i o pice bırakmam"

Bütün camilerden aynı anda sala sesleri yükseliyor. Ara verilmeden sabaha kadar tekrar ediyor salalar. Tanrı'nın darbe girişimi diyanet işleri tarafından böyle engellenmeye çalısılıyor demek.

Deniz Barut

SELAM

Selam, duşinüp de söyleyemeyenler, söyleyip de duyaramayanlar, duyu da anlamsyanlar, anlayy da anlamsyanlar dan gelenler. "Insallah camm, hayrıtısı" clar, empati insteyisturanlar. Kalın kıtapları okurken sikalmılar. Masadaki hezabi keskize bilenler. Kazın kıtapları okurken sikalmılar. Masadaki hezabi na karalın kıtapları okurken sikalmılar. Masadaki hezabi na karalın kıtapları okurken sikalmılar. Masadaki hezabi huzur veren sesi, kızıgın zeriler, silar delirin delirin kıtapların kıtapla

Hassas yanını bulup karşısındakinin çekinmeden sömürenler, cok ivi "sömürmeyen" süsü verenler.

Herkes asnıa dalındaki üzümü yerken incecik filizinin tadına bakanlar. Kendi yavrusunu sakınıp başkalarınınkini gÖrmezden gelenler

Haklı olduğu hâlde özür dileyenler, buna mecbur bırakanlar. Geceleri uyuyamayanlar, sabahları kalkamayanlar, her seye rağmen horul horul uyuyanlar... Her daim gülümseyenler. "Merhaba desene teyzene," diyenler, "Amasen söyletince ben söylemişolmuyorum," diye düşünenler

Bir köşeye saklayıp yüreğinde hissettiklerini çıkarmaya korkanlar, çıkarınca kullanılacak sananlar. zKorkuyla yaşayıp anı kaçıranlar. Herkesi kötü kendini iyi sananlar, kötü sanmanın kötülük olduğunu fark edemeyenler. Aslında yalnızca kendinin yapması gerekenî başkasından beklediğini bilmevenler

Beş sene sonrasının yaz tatilini planladığı için içi huzur dolanlar, yarın ne yapacağını bilmeyenler. Her şeyi bilenler, bilip deasla paylaşmayanlar. Lafta sınavı geçip icraattaevde kalanlar. "Sorun değil dert etme." divenler.

Sahici gülen, içten dinleyen, göz göze gelmekten korkmapanlar, başkasının dertlerini dinler gibi yaparken "iyi ki bende yok," diye düşünenler. Herkesle iyi geçimmenin başarı olduğunu sananlar, sevmediğini cesurca belli edenler. Yalan söylemeyi zekilarıyla eş tutanlar, yalanına kendini inandıranlar.

"Ben her zaman buradayım, susmaya da varım," diyenler, Başkasının rotasına kapilıp gidenler, kendi yolunun kilavuzu olanlar, kaçarken bulunmak isteyenler.. Hiçbir zaman hiçbir şeyi fark etmeyenler, tesaduflere inananlar. Sevmeyi sevenler, tüm kalibinle diliyorum ile başlayıp canım diye bitirenler, dostlar.

Su gibi akıp geçen seyircisi olduğumuz zaman, yedi milyaf insandan her biri...

Varız, aynı zaman diliminde, aynı havayı soluyoruz. Ne mutlu ve ne üzücü

SOKAK AĞZI

Ben dünyayı yeşil görsem sana derim ki; "Sevdiğim bu dünya yeşil görmüyor muşun?" Sen basını kaldırır ve bakarsın "Sevgilim,bulutlar ne biçim de yeşil!" Ortası kırık beyaz bir gencliktir simdi aksamlar İnanır mısın yine de bir hamak huzuru çökmüş üzerimize hamak huzuru bu basıbos serseriliği temsil eder Oyle bir uzatmışım ki göğsümü göğsüne

nefesini keser ama senin gıkırıcıkmaz çünkü iyiler hep böyle gülümser İvi demisken, bu sarap ividir.

dalını koparanın yüzüne bir tokat.

Bu adam iyidir. Bu kadın kimdir? Bu insanlardiri midir? "Taşlık yerde denize girilmez!" Üzümden hallice bir keder dalga sesi gibi mırıldanan şu sinekler kocabir yaz, sonbahara dönüyor Sevdiğim, bu kasabanın ışıkları akşam dokuzda söner, Dizinîn dibinde kök saldı ağacım

zeytin dalını saçıma takmıştın bak vine kafamda türlü türlü katarsisler Kafanı hafif sağa cevir. su atiyorlaryanginima

ben bu sarkıvı daha önce bir verde duvmustum

ama senin sesin hepsinden güzel Arkası varın hikâveleri

tam dokuz seneyi geçti O zamanlar köyde bir radyo vardı

tevzemoradan biliyor o siiri.

Söndürdüler sanıyorlar aklımınicini

kim bilebilir ki bir insanın bir insana, bir mevsimlik de olsa bir kereye mahsus sevgisini?

Ah bu şiddetli yağmur kıvrılarak aramıza giriyor. Kapı pencere açık kalsın gönül rayına, sen yanıma,

bu sözler voluna. eminim bir yerlerde işler yoluna giriyor

-vaz bitti.

KAFKADÜKKÂN

KAFKAOKUR dergisi ürünlerine www.kafkadukkan.com adresinden ulaşabilirsiniz.

Her Şey Nasıl Oldu

Irena Dousková

"Pazartesi sabahı Zákopy'den ayrılırken büyükbabam her zamanki gibi bizi yolcu etti ve her zamanki gibi ağlıadı. Neden böyle yapıyor bilmiyorum, bir haftaya kadar döneceğimizi biliyor oysakl. Büyükbabam herhangi bir şey için gözyaşlarına boğulabiliyor ve bu beni sinirlendiriyor çürkü onun gözyaşlarını gördüğümde ben de ağlamaya başlıyorum. Büyükbabamdan başka hiçbir yetişkin adamın ağladığını henüz görmedim. Rezillikten sayılıyor mu gerçekten bilmiyorum. Ben olsam birileri güler diye utanır ve korkardim. Bana bir şey oduğu zaman, hiçbir sorun yokmuş gibi, tıpkı Bay S. Gururdu gibi yani Pepa'nın bana olmamı söylediği gibi güçü davranıyorum."

"Sk sk Bay S, Gururdu da acaba bir komûnist mi diye merak ediyorum. Hakkında hep şiir dilaletisi düzenlendiğine göre belki de öyleydi. Eğer öyleyse çok yazık olur, feci derecede heş bir olduğunu düşünüyorum çünkü. Ve henüz S, Gururdu'nun gerçekle kim olduğunu bilmiyorum, okulda onunla ilgili hiçbir şey öğrenmedik. Winnetou gibi cesur bir Kızılderili olabilir, buna kanaat getirdim. 'Ve S. Gururdu direndi ve yalan sözlerle ağzını ya da yüreğini lekelemedi.' Ne de olsa böyle laflar büsbütün Kızılderili. Muhtemelen Julius Fučik ya da Maruska Kudeřiková gibi biriydi ama ne fark ederdi ki. Kesinlikle bir kahramandı o."

66

Genç kahramanım Helena Soülkovd'nn hikâyesi siyasi hlövden ya da geçtiğimiz yüzyılın son yarısımı panoramik bir incellemesi'den çok, besi üjüdelik hayalarımza dair he seyin bir yansıması. Hosunuza gitse de gilmese de bütün eğlenceleri ve dertleriyle çocuklar, tümüyle anlamalarının pek de beklenmediği yelksin darvansışlarının iyi ve kötü etkisi altındadılar. Öle yandan, etraflarında olan bileni çevrelerindeki yelşkinlerin fahmin edebileceğinden ya da kabul etmeye istekli dabileçeğinden çok daha isabelir olarak işilqi yabilir ve leşhis edebilirler.

Düşüncem şuydu ki, kasvelti 1970'ler dönemindeki (çekoslovakıya) bir çocuğun dünyia algısıyla yetişkinlerinki arasında gerçekleşen bir yüzleşme, hepimizi söylemek isteyebileceğimizden çok daha fazla etkilemiş bir dönemin bütünüyle olağan bir portresinden çok, trajikomik halini bir yazar olarak sunmama fırsat verebilirdi.

Irena Dousková

Büyük Ekim Devrimi yıldönümü, vakılarak öldürülen Jan Hus. cesur bir Kızılderili olması muhtemel Bay S. Gururdu. işini kaybeden tiyatrocular, pencereden atlayan kadın, öldürülen büyükanne ve daha fazlası...

> www.cumartesikitapligi.com cumartesikitap (6) cumartesikitapligi

